

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA PODNIKOVÉHO MANAŽMENTU**

Evidenčné číslo: 18100/I/2012/2194160452

**ZHODNOTENIE ČINNOSTI VYBRANÉHO
STREDNÉHO PODNIKU V SR**

Diplomová práca

2012

Bc. Mariola Pavláková

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA PODNIKOVÉHO MANAŽMENTU**

**ZHODNOTENIE ČINNOSTI VYBRANÉHO
STREDNÉHO PODNIKU V SR**

Diplomová práca

Študijný program: 6284 8 12 Ekonomika podniku

Študijný odbor: 6284 8 00 Ekonomika a manažment podniku

Školiace pracovisko: Katedra podnikovohospodárska

Vedúci záverečnej práce: doc. Ing. Elena Šúbertová, PhD.

Bratislava 2012

Bc. Mariola Pavláková

ZADANIE ZÁVEREČNEJ PRÁCE

Meno a priezvisko študenta: Bc. Mariola Pavláková

Študijný program: Ekonomika podniku (Jednoodborové štúdium, inžiniersky, II. st., denná forma)

Študijný odbor: 3.3.16 Ekonomika podniku

Typ záverečnej práce: Inžinierska záverečná práca

Jazyk záverečnej práce: Slovenský

Názov: Zhodnotenie činnosti vybraného stredného podniku v SR

Anotácia: Diplomová práca analyzuje aktivity vybraného stredného podniku v Slovenskej republike na základe jeho výsledkov podnikateľskej činnosti. Súčasne navrhuje možnosti zlepšenia jeho efektívnosti výroby, resp. poskytovaných služieb.

Vedúci: doc. Ing. Elena Šúbertová, Phd.

Katedra: KPH FPM – Kat. podnikovohospodárska FPM

Vedúci katedry: Prof. Ing. Štefan Majtán, PhD.

Dátum zadania: 01.02.2011

Dátum schválenia: 15.10.2010

prof. Ing. Štefan Majtán, PhD.

vedúci katedry

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že záverečnú prácu som vypracovala samostatne a že som uviedla všetku použitú literatúru.

Dátum: 20.4.2012

.....
(podpis študenta)

POĎAKOVANIE

Za odborné stimuly, mnohé cenné rady a pripomienky k práci ďakujem mojej konzultantke doc. Ing. Elene Šúbertovej, PhD. Taktiež by som chcela poďakovať vedeniu spoločnosti TRANSPORT XY s. r. o. za poskytnutie materiálov a zdrojov informácií potrebných k vypracovaniu záverečnej práce.

ABSTRAKT

PAVLÁKOVÁ, Mariola: *Zhodnotenie činnosti vybraného stredného podniku v SR*. – Ekonomická univerzita v Bratislave. Fakulta podnikového manažmentu; Katedra podnikovohospodárska. – Vedúci záverečnej práce: Doc. Ing. Elena Šúbertová, PhD. – Bratislava: FPM EU 2012, 75 s.

Cieľom záverečnej práce je zhodnotiť finančno – ekonomickú situáciu stredného logistického podniku Transport XY, s.r.o., ktorý pôsobí na slovenskom trhu prepravcov, charakterizovať jeho finančnú situáciu na základe zdrojov a podkladov z účtovníctva, analyzovaním ukazovateľov zhodnotiť jeho rentabilitu a likviditu. Práca je rozdelená do 6 kapitol. Obsahuje 7 grafov, 13 tabuliek, 11 obrázkov a 2 prílohy.

Prvá kapitola je venovaná podniku ako pojmu, jeho znakom a typológii podnikov. Vymedzujeme v nej malé a stredné podniky, ich úlohu v ekonomike SR, výhody a nevýhody a možnosti podpory zo strany štátu. Obsahuje teoretické poznatky o finančno – ekonomickej analýze a jej metódach.

V ďalšej časti sa charakterizuje hlavný cieľ práce a čiastkové ciele, metódy a postupy použité pri spracovaní záverečnej práce.

Záverečné kapitoly sa zaoberajú využitím teoretických poznatkov v praxi. Sú venované finančnej analýze konkrétneho podniku, zhodnoteniu jeho finančnej situácie a určením silných a slabých stránok.

Výsledkom riešenia danej problematiky je vyhodnotenie finančnej situácie podniku, odhalenie síl a slabostí podniku a navrhnutie oblastí, na ktoré by sa mal podnik zamerať z hľadiska jeho finančnej štruktúry.

Kľúčové slová:

Podnik ako ekonomická jednotka, Malé a stredné podniky, Podpora MSP v SR, Finančno – ekonomická analýza, Metódy finančno – ekonomickej analýzy, SWOT analýza, Porterov model piatich síl, Spiderweb graf.

ABSTRACT

PAVLÁKOVÁ, Mariola: *The evaluation of financial – economic situation of specific medium size business in Slovak republic.* – Economic University in Bratislava. Faculty of Business Management; Department of Business Economic. – Instructor of thesis: Doc. Ing. Elena Šúbertová, PhD. – Bratislava: FPM EU, 2012, 75 p.

The target of the topic is to evaluate the financial – economic status of the medium size logistic business in Slovak republic, summarize its financial situation based on the sources from Accounting – financial statements, analyze its rentability and liquidity. The thesis is divided into 6 chapters, which includes 7 charts, 13 tables, 11, pictures and 2 appendixes.

The first chapter defines businesses, types of businesses, specifies small and medium size businesses, their advantages and disadvantages and reveals possibilities of the support by Slovak legislative organs and the other organisations. This chapter includes theoretical knowledges about financial – economic analysis and its methods.

The following chapters describe the main target and partial targets of the topic and define methods used in processing of the topic.

The last chapters are concerned with financial – economic situation of specific business and define its strenghts and weaknesses. Those chapters reveal opportunities and threats of logistic business and suggest arrangements in terms of financial structure.

Key words:

Business, Small and Medium size Businesses, Support of SMB in Slovak republic, Financial – Economic Analysis, Methods of Financial – Economic Analysis, SWOT Analysis, Porter Five Forces Analysis, Spiderweb Chart Analysis.

OBSAH

1. ÚVOD	1
2. SÚČASNÝ STAV RIEŠENEJ PROBLEMATIKY DOMA A V ZAHRANIČÍ	3
2.1 Podnik a jeho znaky	3
2.1.1 Typológia podnikov	4
2.1.2 Malé a stredné podniky v SR – vymedzenie a úlohy	5
2.1.3 Výhody a nevýhody malých a stredných podnikov	5
2.1.4 Stav MSP v SR v roku 2010 a vplyv na zamestnanosť	7
2.1.5 Podpora a pomoc pre MSP v SR	8
2.2 Finančná analýza podniku	13
2.2.1 Úlohy finančnej analýzy podniku	14
2.2.2 Subjekty využívajúce finančnú analýzu podniku	15
2.2.3 Zdroje finančnej analýzy	16
2.2.4 Metódy finančnej analýzy	20
2.3 Metódy zhodnotenia strategického postavenia podniku	27
2.3.1 Porterov model piatich síl	27
2.3.2 SWOT analýza	28
2.3.3 Spider analýza	30
3. CIEĽ PRÁCE	32
4. METODIKA PRÁCE A METÓDY SKÚMANIA	33
5. VÝSLEDKY PRÁCE	34
5.1 Charakteristika spoločnosti TRANSPORT XY, s.r.o.	34
5.2 Analýza odvetvia dopravy a skladovania v Slovenskej republike – vybrané ukazovatele	36
5.3 Finančno-ekonomická analýza podniku Transport XY, s.r.o.	39
5.3.1 Horizontálna a vertikálna analýza súvahy a výkazu ziskov a strát podniku	39
5.3.2 Zlaté bilančné pravidlo	44
5.3.3 Vybrané pomerové ukazovatele a ich analýza	46
5.3.4 Použité metódy na zhodnotenie vývoja finančnej situácie podniku	50
5.4 Analýza situácie podniku v interakcii s okolím	53
5.4.1 SWOT analýza	53
5.4.2 Spiderweb analýza	55
6. DISKUSIA - ZHRNUTIE VÝSLEDKOV	58
ZÁVER	60

BIBLIOGRAFIA

62

PRÍLOHY

65

1. ÚVOD

Malé a stredné podniky predstavujú významný pilier hospodárstva každej krajiny. Po vstupe Slovenska do Európskej únie plnia dôležitú úlohu pri rozvoji národnej ekonomiky, pri jej raste a pri zlepšovaní podmienok podnikateľského prostredia. Dokážu sa ľahšie prispôbiť požiadavkám trhu a veľkosti dopytu ako veľké gigantické spoločnosti. Sú vysoko inovačné a pružné pri využívaní nových technológií a informačných systémov.

Ich význam v národnom hospodárstve spočíva najmä v tvorbe hrubého domáceho produktu, na ktorom sa podieľajú takmer šesťdesiatimi percentami. Druhým výrazným prínosom malých a stredných podnikov je poskytovanie pracovných miest a zlepšovanie životnej úrovne obyvateľstva vo všetkých regiónoch SR.

Aby sa malé a stredné podniky mohli na Slovensku neustále rozvíjať, je nevyhnutná pomoc zo strany štátu. SR podporuje tieto podniky dvomi základnými spôsobmi. Pomoc SR je založená na finančnej a poradenskej báze. Malým a stredným podnikom sú poskytované finančné prostriedky prostredníctvom vládnych alebo mimovládnych organizácií na podporu rozvoja. Poradenské a informačné služby môžu podniky využívať pri hľadaní a určení si ďalšieho smerovania a vývoja.

Ekonomický vývoj a rast malých a stredných podnikov od roku 2008 značne poznačila hospodárska kríza. Pre množstvo menších podnikov znamenala kríza zánik a výrazne ovplyvnila mieru nezamestnanosti SR. Tie podniky, ktoré prežili v nepriaznivých globálnych trhových podmienkach, zaznamenali v tomto období silné problémy s dopytom a následný pokles tržieb.

Na vyhodnotenie ekonomických výsledkov podniku a ich vývoja v priestore a v čase je najčastejšie využívanou metódou finančno – ekonomická analýza. Jej cieľom je poukázať na silné stránky podniku, odhaliť slabé miesta a na základe zistených výsledkov prognózovať ďalší vývoj. Finančno – ekonomická analýza vychádza prevažne z výsledkov podniku získaných z účtovníctva.

Hlavným zdrojom analýzy je účtovná závierka, ktorá pozostáva zo súvahy, výkazu ziskov a strát, poznámok k účtovnej závierke a jej súčasťou môže byť tiež prehľad cash-flow, prehľad majetku a vlastného imania. Využíva súbor metód, pomocou ktorých dokáže zhodnotiť historický vývoj podniku a navrhnúť jeho zlepšenie. Základom pre finančno –

ekonomickú analýzu je výpočet pomerových, rozdielových, absolútnych ukazovateľov a ukazovateľov rentability.

V našej záverečnej práci sa budeme zaoberať vyhodnotením ekonomických výsledkov stredného logistického podniku. Hlavným cieľom práce je zistenie a zhodnotenie finančnej situácie podniku, jeho významných silných stránok podniku a tiež odhalenie nedokonalostí finančnej štruktúry vzhľadom na aktuálny ekonomický vývoj na trhu SR.

2. Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

2.1 Podnik a jeho znaky

Podnik predstavuje určitú hospodársku jednotku, ktorá sa snaží dosiahnuť svoje stanovené ciele. S pojmom podnik sa môžeme stretnúť v každodennom živote. Prvé formy podnikov a podnikania poznáme už zo starovekého Egypta, odkiaľ sa zachovali dokumenty, ktoré potvrdzujú zručnosti Egyptanov pri obchodovaní v krajine, existenciu prvých trhov a tiež obchodovanie s krajinami blízkeho východu.

Pojem podnik sa vyvíjal počas niekoľkých tisícročí a postupne menil svoj význam. Dnes ho chápeme ako jednotku, ktorá produkuje výrobky alebo poskytuje služby. Za najdôležitejší cieľ podniku pokladáme dosiahnutie zisku pri určitom stupni rizika. Protichodne platí, čím väčší zisk chce podnik dosiahnuť, tým vyššiemu riziku musí v súčasných podmienkach čeliť. Aby bol podnik na trhu úspešný, musí dokonale poznať svoje výsledky a vedieť ich do hĺbky analyzovať. Na základe výsledkov potom môže stanoviť operatívne i strategické ciele. Pri súčasnom dynamickom a nepredvídateľnom vývoji trhu má podnik neľahkú pozíciu a musí sa vyrovnávať s ekonomickými výkyvmi, dopadom krízy a následnými legislatívnymi opatreniami zo strany štátu.

Pojem podnik môže byť charakterizovaný na základe viacerých kritérií. Poznáme definície od viacerých ekonómov, ktorí sa zaoberali podnikom, jeho štruktúrou a charakteristickými znakmi. Za tvorca podnikovej ekonomiky považujeme Wohe G., ktorý spoločne s Kisilingerovou E. chápu podnik ako predmet¹ podnikového hospodárstva, ktorý produkuje výkony a snaží sa ich zhodnotiť.

Majdúchová H. pokladá podnik za „*ekonomicky a právne samostatnú jednotku založenú za účelom podnikania.*“²

Pojem podnik je definovaný aj v Obchodnom zákonníku §5 ods. 1 ako „*súbor hmotných, nehmotných ako aj osobných zložiek podnikania. K podniku patria veci práva a iné majetkové hodnoty, ktoré patria podnikateľovi a slúžia na prevádzkovanie alebo vzhľadom na svoju povahu majú tomuto účelu slúžiť.*“³

¹ WOHE G. – KISLINGEROVÁ E., 2007, *Úvod do podnikového hospodárství - 2 vydání*. Praha: C.H.Beck, s. 6, ISBN 978-80-7179-897-2

² MAJDÚCHOVÁ H., 2007, *Podnik a podnikanie*. Bratislava: SPRINT, s. 24, ISBN 978-80-89085-88-0

³ Zákon 513/1991 Z.z. Obchodný zákonník

Podnikom a podnikovým hospodárstvom sa zaoberalo mnoho autorov. Z tohto dôvodu existuje nespočetne veľa výstižných definícií a spôsobov vyjadrenia pojmu podnik. My sa najviac stotožňujeme so Synekom, M. a Kislingerovou E., ktorí dospeli k „záveru, že podnik je inštitúcia, ktorá vznikla za účelom vykonávania podnikateľskej činnosti, teda inštitucionalizácii podnikania.“⁴ Podnikanie je podľa nich charakterizované základnými motívmi, a to zhodnotenie kapitálu, ktorý bol vložený do podniku, uspokojovanie súčasných zákazníckych potrieb, pričom musia čeliť istému riziku, vyplývajúceho z trhových okolností.

2.1.1 Typológia podnikov

Na svete pôsobia milióny podnikov a každý z nich je svojím spôsobom jedinečný. Poznáme podniky, ktoré sú výrobné, sem patria napríklad ťažobné, spracovateľské, stavebné či poľnohospodárske podniky. Druhou skupinou sú podniky, ktoré poskytujú služby v oblastiach ako sú doprava, obchod, kultúra, cestovný ruch, atď. Podniky môžeme ďalej členiť podľa sektora a hospodárskeho odvetvia, podľa právnej formy. Existuje viacero delení na základe rôznych kritérií a znakov.

My si podrobnejšie rozdelíme podniky podľa veľkosti pomocou kvantitatívnych kritérií, akými sú počet zamestnancov a ročný obrat. Na základe počtu zamestnancov a ročného obratu poznáme tri typy podnikov: **malý podnik, stredný podnik a veľký podnik**. V niektorých literatúrach je toto delenie doplnené o **mikropodnik**⁵, ktorý má od 0 do 9 zamestnancov a ročný obrat do výšky 2 miliónov eur.

V súčasnosti najväčšie zastúpenie v našej krajine majú podniky malej a strednej kategórie. Poslednú priečku patrí veľkým spoločnostiam s vysokým obratom nad 50 miliónov eur, ktoré zamestnávajú viac ako 250 zamestnancov. V nasledujúcej podkapitole sa budeme venovať podnikom, ktoré majú takmer 88,2 percentný podiel na celkovom počte podnikov pôsobiacich v SR. Malé a stredné podniky predstavujú významnú úlohu v hospodárstve Slovenskej republiky.

⁴ SYNEK M. – KISLINGEROVÁ E., 2010. *Podniková ekonomika*. C.H.Beck, s.5, ISBN 978-80-7400-336-3

⁵ KUPKOVIČ M., a kol., 2003. *Podnikové hospodárstvo*. SPRINT, s.66, ISBN 80-88848-71-7

2.1.2 Malé a stredné podniky v SR – vymedzenie a úlohy

Malé a stredné podniky (MSP) majú v SR najväčšie zastúpenie, ak berieme do úvahy celkový počet podnikov. Dosahujú pozitívne výsledky v oblasti rozvoja a ekonomického rastu v našej krajine.

Kategória malých a stredných podnikov bola presne definovaná v Nariadení komisie (ES) č. 800/2008 zo 6. augusta 2008 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článkov 87 a 88 zmluvy (Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách) Ú. V. ES L 214, s. 38. Komisia v článku 2 uvedeného nariadenia stanovila počet pracovníkov a finančné hranice pre vymedzenie kategórie podnikov.

„Kategóriu mikro, malých a stredných podnikov tvoria podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 250 osôb a ktorých ročný obrat nepresahuje 50 miliónov EUR a/alebo celková ročná bilančná hodnota nepresahuje 43 miliónov EUR. V rámci kategórie MSP sa malý podnik definuje ako podnik, ktorý zamestnáva menej ako 50 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná bilančná hodnota nepresahuje 10 miliónov EUR. V rámci kategórie MSP sa mikropodnik definuje ako podnik, ktorý zamestnáva menej ako 10 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná bilančná hodnota nepresahuje 2 miliónov EUR.“⁶

Malé a stredné podniky plnia viacero úloh v ekonomike krajiny. Fetisová E. pokladá za hlavné úlohy malých a stredných podnikov tieto:⁷

- Vyrábať výrobky a špecializovať sa na poskytovanie služieb, ktoré nie sú ochotné vyrábať a poskytovať veľké podniky, z dôvodu neefektívnosti
- Vytvoriť tzv. „stredný stav“, ktorý predstavuje spoločenskú vrstvu, ktorej hlavným atribútom je životný štýl

2.1.3 Výhody a nevýhody malých a stredných podnikov

Malé a stredné podniky sú široko inovačné a rýchlo sa dokážu prispôbiť zmenám makroekonomického i mikroekonomického prostredia. Ich výhodami sú podľa nás najmä flexibilita, centralizácia riadiacej moci do jedného človeka, čo znamená rýchle jednanie a rozhodovanie, disponovanie so všetkými potrebnými informáciami. Z dôvodu nízkeho počtu zamestnancov dosahujú nižšie mzdové náklady ako veľké podniky. Zamestnanci sa

⁶ Nariadenia komisie (ES) č. 800/2008 zo 6. augusta 2008 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článkov 87 a 88 zmluvy

⁷ FETISOVÁ E. – VLACHYNSKÝ K., SIROTKA V., 2004, *Financovanie malých a stredných podnikov*, Edícia Ekonomía, s.7

poznajú, často spolu komunikujú v rámci pracovného kolektívu, vzniká tam väčšia dôvera, čo významne prispieva k tvorbe silnej podnikovej kultúry.

Povrazník vo svojej literatúre uvádza tieto najvýznamnejšie výhody malého podnikania: „*pružné reagovanie na zmeny, inovačná kreativita malých a stredných podnikov, vytváranie nových pracovných príležitostí, odolnosť voči hospodárskej recesii a rýchlosť prijímania podnikateľských rozhodnutí.*“⁸

Napriek veľkému počtu výhod, môžeme nájsť mnoho nevýhod oproti veľkým medzinárodným gigantom. Poukážeme na niektoré nevýhody, ktoré Chodasová A. a Bujnová D. uvádzajú ako hlavné nevýhody a dôvody neúspešnej cesty rozvoja malých a stredných podnikov⁹:

- 1. Nedostatok skúseností.** Pri začatí podnikania vlastník nemá dostatok skúseností a informácií o spôsobe podnikania. Nedokáže vykryť všetko sám a nemá ešte dostatok finančných zdrojov a najmä časových zdrojov.
- 2. Absencia podnikovej a výrobnjej stratégie.** Hneď na začiatku by mal mať podnikateľ stanovenú jasnú víziu, kam sa chce uberať, a tiež vymedzenú podnikateľskú stratégiu, teda ako sa tam chce uberať a ako sa priblíži k stanoveným cieľom.
- 3. Optimistická predstava o trhu.** Každý podnikateľ pri začatí podnikania je nadšený, má svoju víziu a stanovené ciele. Dôležitým faktorom pri vstupe nového podniku na trh je prieskum trhu. Podnik, ktorý vstupuje na nový trh by mal poznať svojich konkurentov, okolie, v ktorom bude pôsobiť a situáciu v danom odvetví. Ak vstúpi na trh bez dokonale vypracovaného prieskumu, je predurčený na neúspech a následný zánik.
- 4. Príliš nákladné začatie podnikania.** V začiatkoch podnikania je výhodné šetriť a rozširovanie podniku odložiť až kým neprídu tržby.
- 5. Miesto podniku.** Významným faktorom úspešnosti podniku je jeho lokalizácia. Od sídla podniku závisí jeho okruh zákazníkov, dodávateľov, či konkurentov. Za jedny z dôležitých kritérií pri výbere umiestnenia podniku považujeme cenu a náklady a atraktivitu. Náklady na obstaranie pozemku/priestorov alebo na nájom pozemku/priestorov závisia od polohy. Ak si vyberieme lacný pozemok a priestory

⁸ POVRAZNÍK J., 1996, *Manažment malého podnikania, metodická príručka*, ÚDVEM pri EU, s.32

⁹ CHODASOVÁ A. – BUJNOVÁ D., 2006, *Podnikanie v malých a stredných podnikoch*, Vydavateľstvo EKONÓM, ISBN 80-225-2105-1

na menej atraktívnejšom mieste, môžeme síce ušetriť na nákladoch, ale riskujeme nízky záujem zo strany zákazníkov.

Ďalšími nevýhodami môžu byť zlý výber zamestnancom do pracovného kolektívu, slabé vzdelávanie a rozvoj zamestnancov, nedostatok obežného majetku ako aj zlé vedenie účtovníctva a nedostatok zručností pri tvorbe daňových priznaní a zostavovaní finančných výkazov.

2.1.4 Stav MSP v SR v roku 2010 a vplyv na zamestnanosť

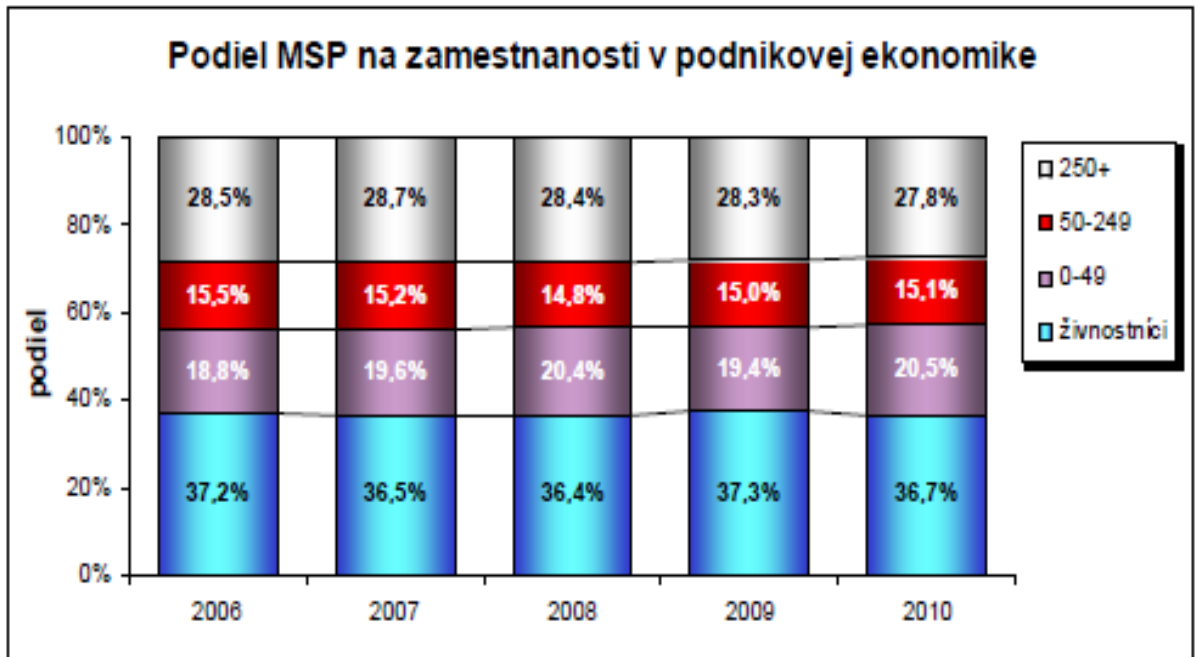
Stav a vývoj malých a stredných podnikov je determinovaný podnikateľským prostredím, v ktorom vykonávajú svoje činnosti. V kvalitnom podnikateľskom prostredí sa podnikom darí rásť, napredovať, dosahovať svoje kvalitatívne a kvantitatívne ciele. Ekonomický vývoj malých a stredných podnikov má pozitívny vplyv na celkové hospodárstvo, zamestnanosť krajiny, vývoj HDP, alebo zvyšovanie životnej úrovne obyvateľstva. Podľa nás by malo byť jedným zo základných cieľov SR neustále skvalitňovanie podnikateľského prostredia tak, aby SR mohla ponúknuť nové možnosti rozvoja malým a stredným podnikom a prilákala nové podnik na slovenský trh. Na dosiahnutie cieľa zlepšenia podnikateľského prostredia je potrebné dokonale poznať jeho znaky a vývoj. Pri získavaní a analyzovaní výsledkov pomáha v našej krajine Štatistický úrad a Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania. Štatistický úrad má za úlohu zber a vyhodnotenie výsledkov a NADSME na základe výsledkov na svojej internetovej stránke prináša každoročne správu o stave malých a stredných podnikov za daný rok.

V našej práci čerpáme zo správy¹⁰ NADSME za rok 2010. V roku 2010 sa malé a stredné podniky podieľali na tvorbe pridanej hodnoty až 56,1 percentami. Poskytli pracovné miesta 72,3 percentám aktívne pracujúcim. Z analýz vyplýva, že malé a stredné podniky by mali byť nevyhnutne podporované vládnymi aj mimovládnymi organizáciami.

Podiel malých a stredných podnikoch na zamestnanosti v hospodárstve SR sa od roku 2006 do roku 2010 výrazne nemenil. Vývoj a podiely jednotlivých kategórii podniku nám priblíži obrázok:

¹⁰ Nadsme.sk *Stav MSP v roku 2010.* [online] dostupné na internete <http://www.nadsme.sk/files/Stav_MSP_2010-fin.pdf>

Obrázok č.1: Podiel malých a stredných podnikoch na zamestnanosti v hospodárstve SR za roky 2006 - 2010

Zdroj: NADSME, Štatistický úrad, údaje z roku 2010

Môžeme vidieť, že najviac pracovných príležitostí bolo obsadených v forme živnosti až 36,7 percent, druhý najväčší počet pracovných príležitostí poskytujú veľké podniky, takmer 28 percent zo všetkých pracovných miest a za nimi nasledujú malé a stredné podniky.

2.1.5 Podpora a pomoc pre MSP v SR

Pri začatí podnikania ako aj pri jeho rozvoji potrebujú malé a stredné podniky tzv. záchrannú ruku. Podporou podnikania rozumieme poskytnutie nástrojov, ktoré by zabezpečili odstránenie nedostatkov a významných príčin neúspešnosti podnikania MSP. Pomoc pre podniky nepredstavuje vždy len poskytnutie financií. Podľa nášho názoru je rovnako potrebná pomoc v oblasti vzdelávania, získavania informácií, ako správne riadiť podnik, ako viesť ľudí, ako vedieť dostatočne motivovať zamestnancov, aby podávali želaný pracovný výkon a podobne.

Podniky môžu byť podporované dvomi základnými spôsobmi. Za prvú možnosť podpory považujeme **priamu formu**¹¹. Priamou podporou myslíme zväčša poskytnutie

¹¹ ŠÚBERTOVÁ E. a kol., 2009. *Podnikanie v malých a stredných podnikoch pre manažérov*, Vydavateľstvo EKONÓM, s.44, ISBN 978-80-225-2869-6

finančných dotácií a subvencií od štátu, poskytnutie nenávratných úverov alebo štátnej záruky a poradenskú činnosť. Pre realizáciu priamej formy podpory zo strany štátu bola v SR v roku 1993 založená **NARMSP** – Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania / alebo tiež nazývaná NADSME ako skratka z anglického jazyka, ktorá znamená National agency for small and medium enterprises/. NARMSP sa zaoberá prípravou a realizáciou programov určených pre podporu malých a stredných podnikov. „Finančnými podpornými programami umožňuje malým a stredným podnikateľom prístup ku kapitálu na začatie alebo rozvoj ich podnikateľských aktivít. Okrem finančných podporných programov úverového, grantového a investičného charakteru poskytuje podporu malým a stredným podnikateľom aj v rámci ďalších špecifických programov podpory.“¹² Za najvýraznejšie pozitívum NARMSP považujeme podporu zvýšenia miery prežitia malých a stredných podnikov. Zo štatistík vieme, že viac ako 70% podnikov zanikne do piatich rokov od svojho založenia. Na začiatku majú podnikatelia víziu a entuziazmus, ten sa po čase stratí a je potrebná podpora pre ďalší rozvoj nápadov a nových myšlienok.

NARMSP tvorí „štrnásť RPIC – regionálnych poradenských a informačných centier, deväť CPK – centier prvého kontaktu, päť BIC – podnikateľských a inovačných centier, šesť PI a TI – podnikateľských a technologických inkubátorov a FF – Fond fondov, s.r.o.“¹³

Sieť centier NARMSP je rozmiestnená po celej SR.

Obrázok č.2: Sieť centier NARMSP

Zdroj: Internetová stránka nadsme.sk

¹² Nadsme.sk *Stav MSP v roku 2010*. [online] dostupné na internete <http://www.nadsme.sk/files/Sprievodca_2011.pdf>

¹³ Nadsme.sk *Stav MSP v roku 2010*. [online] dostupné na internete <http://www.nadsme.sk/files/Sprievodca_2011.pdf>

Hlavným cieľom centier je zúčastniť sa na podpore malých a stredných podnikov v jednotlivých regiónoch SR. Poskytujú komplexné vzdelávacie, poradenské a inovačné služby. Aktívne pomáhajú pri implementácii programov a projektov zameraných na zvýšenie regionálneho rozvoja.. Sprostredkujú kapitál pre malých začínajúcich podnikateľov formou mikropôžičiek. Klientmi týchto centier sú malí a strední podnikatelia a tí, ktorí ešte len premýšľajú o začatí podnikania.

Na obdobie od roku 2011 až do roka 2013 pripravila NARMSP niekoľko podporných programov.¹⁴

Tabuľka č.1: *Prehľad programov NARMSP pre roky 2011-2013*

1. Program www stránka pre MSP
2. Podpora úspešnej podnikateľskej praxe a výchovy k podnikaniu
3. Program vzdelávania, školení a poradenstva pre vybrané skupiny záujemcov o podnikanie
4. Schéma poradenstva a vzdelávania pre malých a stredných podnikateľov (schéma pomoci de minimis);
5. Program Monitoring a výskum v oblasti malého a stredného podnikania
6. Program Podpora MSP prostredníctvom siete inkubátorov a implementácia metódy research-based spin-off
7. Podporný program "Pomoc MSP na trhu EÚ"

Zdroj: nadsme.sk, < <http://www.nadsme.sk/sk/content/podporne-programy> >

Podľa nášho názoru je v súčasnej dobe dynamického rozvoja zahraničného obchodu najzaujímavejším programom práve siedmy podporný program nazývaný „**Pomoc MSP na trhu Európskej únie**“, ktorého účelom je poskytnúť MSP informácie, ktoré súvisia s ich pôsobením na trhu EÚ. Podniky majú tendenciu expandovať na zahraničné trhy. Program má za úlohu zvýšiť konkurencieschopnosť MSP na trhoch krajín EÚ ale i mimo nej a zvýšiť ich internacionalizáciu. Slovenské MSP dostávajú prostredníctvom tohto programu prístup ku kontaktom v oblasti obchodu. *“Podnikateľom sú poskytované komplexné informácie, ktoré im pomáhajú inovovať, podnikat’ a nadväzovať spoluprácu. Ide o informácie o fungovaní na jednotnom trhu EÚ, platnej a pripravovanej legislatíve*

¹⁴ Nadsme.sk *Stav MSP v roku 2010.* [online] dostupné na internete <http://www.nadsme.sk/files/Sprievodca_2011.pdf >

*EÚ ovplyvňujúcej ich podnikanie, podporných programoch rozvoja podnikania formou zavádzania nových inovatívnych technológií a pod.*¹⁵

Prijímateľmi programu sú tí podnikatelia, ktorí spĺňajú definíciu malých a stredných podnikov uvedenú v Odporúčaní Európskej komisie.

Medzi ďalšie inštitúcie, ktoré podporujú MSP zaraďujeme bankové inštitúcie:

- **Slovenská záručná a rozvojová banka**¹⁶

Bola založená v roku 1991 Ministerstvom financií SR a v roku 2002 zmenila svoju právnu formu na akciovú spoločnosť. Má jediného akcionára, ktorým je štát. Jej prvenstvo spočíva v tom, že bola prvou bankou vo východnej Európe, ktorá vznikla na podporu MSP. Poskytuje záruky na bankové úvery, jednorazové nenávratné finančné príspevky, zabezpečuje nepriame úvery prostredníctvom komerčných bánk a poskytuje priame úvery malým a stredným podnikateľom.

- **Eximbanka**¹⁷

Je jedinou exportno – importnou bankou v SR. Bola založená zákonom č. 80/1997 Z.z. o Exportno-importnej banke Slovenskej republiky, jediným vlastníkom je štát, ktorý ručí za jej záväzky vznikajúcich pri obstarávaní finančných prostriedkov na zahraničných trhoch a za záväzky vznikajúce pri poskytovaní úverov. Eximbanka poskytuje podporu pre SME v dvoch základných oblastiach¹⁸. Financuje a poisťuje vývozné úvery. Svoje služby poskytuje na základe úveruschopnosti žiadateľa a bonity daného projektu.

Druhým spôsobom formy podpory MSP je **nepriama forma**. Za druhy nepriamej podpory uvádzame pomoc štátnych orgánov SR. Sem radíme viaceré ministerstvá, ktoré sa podieľajú na procese tvorby hospodárskej a podpornej politiky. Ministerstvá majú vo svojich rukách niekoľko nástrojov, ktorými môžu vplývať na podnikateľské prostredie. Je preto dôležitá ich snaha o jeho permanentné skvalitňovanie. Len v zdravom

¹⁵Nadsme.sk *Pomoc MSP na trhu EU*. [online] dostupné na internete <http://www.nadsme.sk/files/07K021D-pomoc_MSP_na_trhu_EU.pdf>

¹⁶CHODÁSOVÁ A. – BUJNOVÁ D., 2006, *Podnikanie v malých a stredných podnikoch*, s.79, Vydavateľstvo EKONÓM, ISBN 80-225-2105-1

¹⁷Nadsme.sk *Politika štátnej podpory MSP*. [online] dostupné na internete <<http://www.nadsme.sk/sk/content/politika-statnej-podpory-msp>>

¹⁸eximbanka.sk *Bankové produkty určené MSP*. [online] dostupné na internete <http://www.eximbanka.sk/sk/nase-produkty/bankove-produkty-urcene-malym-a-strednym-podnikom.html?page_id=354>

podnikateľskom prostredí dokážu podniky dosahovať svoje ciele, zvyšovať svoju hodnotu a tým prispievať k ekonomickému rastu krajiny.

Ministerstvo hospodárstva SR¹⁹ v spolupráci s NARMSP, SZRB a SARIO /Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu/ pripravuje úverové programy, poskytuje vzdelávacie a informačné služby a zameriava sa na podporné programy v oblasti zlepšovania a budovania podnikateľskej infraštruktúry. Pre začínajúcich podnikateľov ponúka program START, ktorým prostredníctvom projektov poskytuje finančnú podporu. Finančné prostriedky udeľuje projektom začínajúcich malých a stredných podnikateľov v regiónoch, kde podiel HDP nepresiahol 75 % hodnoty HDP na obyvateľa v priemere za posledné tri roky. Hlavným cieľom programu je podpora využitia progresívnej technológie.

Ministerstvo financií je tvorcom daňových predpisov a môže podnikom poskytnúť rôzne úľavy a oslobodenia. Využíva finančno – ekonomické nástroje, ktorými zlepšuje podmienky malých a stredných podnikov na slovenskom trhu. Ako najvýznamnejšie a najefektívnejšie činnosti MF SR v tejto oblasti považujeme úľavy na daniach týkajúce sa daní z príjmov a miestnych daní.

Ministerstvo životného prostredia SR²⁰ poskytuje dotácie určené na výskum a vývoj, ďalej úvery, použité na dosiahnutie cieľov v oblasti ochrany a zlepšovania životného prostredia SR. Súčasťou MŽP SR je Recyklačný fond, ktorý zohráva dôležitú úlohu pri podpore zberu a spracovania odpadu. Podľa nášho názoru práve odpad predstavuje hrozbu pre životné prostredie okolo nás. MŽP SR pripravuje programy, ktoré vedú podnikateľov k snahe zaujímať sa o životné prostredie. Podnikateľom sú poskytované finančné prostriedky na riešenie odpadových problémov.

Štát a jeho orgány majú pri podpore podnikateľského prostredia významnú úlohu. Disponujú finančnými a ekonomickými nástrojmi, ktorými pomáhajú MSP. Podľa nášho názoru je dôležité zamerať sa z ich strany na podporu začínajúcich podnikov, ktoré majú nedostatočné skúsenosti a málo informácií o trhu, zákazníkoch a konkurencii. Druhou dôležitou skupinou sú pre nás podniky, ktoré sa dokázali udržať na trhu tri až päť rokov a sú pripravené rozvíjať a inovovať svoje produkty a služby, diferencovať svoje portfólio výkonov, alebo preniknúť na nové trhy.

¹⁹ Mhsr.sk, *Programy na podporu rozvoja MSP*. [online] dostupné na internete <
<http://www.mhsr.sk/programy-na-podporu-rozvoja-maleho-a-stredneho-podnikania-4650/126335s>>

²⁰ ŠÚBERTOVÁ E. a kol., 2009. *Podnikanie v malých a stredných podnikoch pre manažérov*, Vydavateľstvo EKONÓM, s.56, ISBN 978-80-225-2869-6

2.2 Finančná analýza podniku

Finančná analýza patrí k základným nástrojom hodnotenia situácie a stavu podniku v priestore a v čase. Predstavuje analýzu finančného zdravia podniku, pomáha pri určovaní komplexnej „diagnózy“ podniku a dáva nám výsledky, na základe ktorých môžeme vytvoriť budúce kroky na zlepšenie stavu. Finančná analýza je vnímaná ako „metóda hodnotenia finančného hospodárenia podniku, pri ktorej sa získané informácie triedia, agregujú, pomerujú medzi sebou navzájom, kvantifikujú sa vzťahy medzi nimi, hľadajú sa kauzálne súvislosti medzi informáciami a určuje sa ich vývoj“²¹

Majková, M. definuje finančno – ekonomickú analýzu podniku ako „materiál, ktorý rekapituluje a hodnotí výsledky podniku za určité – analyzované obdobie.“²²

Zameriava sa na odhalenie silných stránok, ktoré môžu v budúcnosti priniesť zlepšenie vývoja podniku a redukovanie slabých stránok hospodárenia, ktoré majú negatívny vplyv a spomaľujú rast podniku a znižujú jeho hodnotu. Získané informácie a výsledky z finančnej analýzy tvoria jadro pre finančné i manažérske rozhodovanie. Na základe výsledkov potom podnik prijíma operatívne rozhodnutia, mení už stanovené ciele alebo si stanovuje nové.

K. Zalai²³ označil finančnú situáciu podniku ako „viditeľnú časť ľadovca“ – táto časť predstavuje to, ako sa podnik javí svojmu okoliu navonok. Tú časť, ktorú okolie nevidí, nazval „podhladinová časť“, ktorá predstavuje podnikovú ekonomiku a jej oblasti.

Obrázok č.3: Vzťah finančnej situácie a podnikovej ekonomiky

Zdroj: ZALAI, K. – a kol. 2010. *Finančno - ekonomická analýza podniku*. Bratislava : SPRINT. s.19, ISBN 978-80-89393-15-2

²¹ SEDLÁČEK, J. 2007. *Finanční analýza podniku*. Brno : Computer Press. s.3, ISBN 978-80-251-1830-6

²² MAJKOVÁ, M. 2008. *Možnosti financovania malých a stredných podnikov*. Bratislava : Tribun. s.105, ISBN 978-80-251-1830-6

²³ ZALAI, K. – a kol. 2010. *Finančno - ekonomická analýza podniku*. Bratislava : SPRINT. s.19, ISBN 978-80-89393-15-2

Podľa časovej orientácie poznáme dva typy finančnej analýzy²⁴. Prvý typ analýzy vysvetľuje súčasný stav podniku na základe výsledkov z minulosti, používa retrospektívny pohľad a nazýva sa analýza „**ex post**“. Dosiiahnuté výsledky určujú, ako na tom podnik je, aké opatrenia by mal prijať, a však nedajú sa už zmeniť. Toto obmedzenie prekonáva analýza „**ex ante**“, ktorej úloha je predpovedať budúci vývoj, budúcu finančnú situáciu podniku. Využíva výsledky zo súčasnosti, pomocou ktorých prognózuje ďalší vývoj finančnej prosperity, resp. neprosperity podniku. Na zhodnotenie súčasných výsledkov používa skupinu ukazovateľov určených na načrtnutie obrazu finančného zdravia.

Podľa hĺbky, do akej sa finančná analýza spracováva, ju delíme na **komplexnú** analýzu, kedy sa skúmajú všetky vzťahy a oblasti v podniku a na **čistočnú**, pri ktorej sú analyzované len určité oblasti podnikovej činnosti (analýza nákladov, výnosov, analýza zásob a pod.).

2.2.1 Úlohy finančnej analýzy podniku

Finančná analýza nám vypovedá o tom, aké výsledky sme zaznamenali a ako sa dosiahnuté výsledky odchyľujú od priemerných hodnôt v odvetví. Podľa D. Kovanicovej a kol. má finančná analýza tieto hlavné úlohy²⁵:

- Hodnotí splnenie hlavného cieľa v sledovanom období
- Analyzuje výsledky podniku a porovnáva ich s inými podnikmi rovnakého charakteru
- Vysvetľuje príčiny, prečo podnik nedosiahol lepšie výsledky s rovnakým množstvom zdrojov
- Navrhuje opatrenia finančného riadenia tak, aby sa optimalizoval súčasný stav podniku
- Stanovuje hranice udržateľného rastu podniku
- Pripravuje aktuálne údaje pre budúce finančné plány.

Aby finančná analýza splnila svoj cieľ a úlohy, musí byť zdrojom objektívnych, najaktuálnejších a komplexných dát pre top manažment podniku.

²⁴ ZALAI, K. – a kol. 2010. *Finančno - ekonomická analýza podniku*. Bratislava : SPRINT. s.61, ISBN 978-80-89393-15-2

²⁵ KOTULIČ, R. – KIRÁLY, P. – RAJČANIOVÁ, M. 2007. *Finančná analýza podniku*. Bratislava : Iura Edition. s.17, ISBN 978-80-8087-117-0

2.2.2 *Subjekty využívajúce finančnú analýzu podniku*

Okrem manažmentu sú informácie o finančnej situácii podniku zaujímavé aj pre iné zainteresované skupiny, ktoré sú s podnikom v kontakte. Subjekty, ktoré sledujú finančné hospodárenie môžeme rozdeliť do dvoch skupín, a to:

- i. **Externé subjekty** – sem patria napríklad banky, investori, alebo štát.
- ii. **Interné subjekty** – medzi ktoré zaradíme odborárov, manažment, zamestnancov.

Ad i

Banky a iní veritelia

Bankové inštitúcie a iní veritelia posudzujú finančnú situáciu podniku najmä pri poskytovaní úverov a pôžičiek. Pomocou informácii o finančnej stabilite/nestabilite potom rozhodujú, či poskytnú peniaze danému podniku a za akých podmienok, teda či ich podnik bude schopný aj včasne splácať. Súčasťou úverových zmlúv je aj permanentný reporting o vývoji a stave podniku.

Investori

Akcionári a investori sú tí, ktorí poskytujú podniku kapitál a očakávajú jeho výnosnosť. Preto je v ich záujme sledovať, ako sa podniku darí využívať a zhodnocovať ich zdroje. Sledujú vývoj ceny akcií a získané informácie využívajú aj na rozhodnutia, či ďalej investovať.

Štát

Štát využíva informácie o finančnej situácii podnikov pre štatistické zisťovanie, kontrolu vykázaných výšky daní. Na základe finančnej analýzy tiež rozdeľuje štátne subvencie a dotácie zo štátneho rozpočtu. Ďalšou oblasťou, kde štát potrebuje informácie z finančnej analýzy je ochrana hospodárskej súťaže v daných odvetviach.

Dodávatelia

Pre dodávateľov je dôležitá informácia hlavne o platobnej schopnosti podniku, ktorému predávajú tovar, alebo poskytujú svoje služby. Sledujú likviditu a solventnosť, najmä partnerov, od ktorých sú závislí, čo sa týka odbytových oblastí.

Odberatelia

Odberatelia majú záujem sledovať, či sa ich obchodný partner nenachádza v ťažkostiach, ktoré by mohli ovplyvniť kvalitu výrobkov, dobu a množstvo ich dodania.

Ad ii

Manažéri

Prijímať správne operatívne ale i strategické rozhodnutia nie je ľahké bez dostatočných informácií. Znalosť finančnej situácie podniku je základom všetkých manažérskych rozhodnutí. Manažéri musia dokonale poznať finančnú rovinu, v akej sa podnik nachádza, aby mohli včas prijať opatrenia na dosiahnutie strategických cieľov. Potrebujú poznať detailnú štruktúru majetku, či zdrojov jeho krytia. Výsledky im slúžia na rozhodnutie o ďalšom vývoji podniku, pri alokácii zdrojov, pri odhaľovaní príčin vzniknutých odchýlok a ich náprave. Od finančnej výkonnosti závisí aj ich pôsobenie a postavenie v podniku. Ak sa podniku darí, dosahuje dobré výsledky, nie je zmena na manažérskych pozíciách potrebná. V opačnom prípade, teda ak podnik neprosperuje, treba hľadať chyby v rozhodnutiach a opatreniach manažmentu. Manažéri sú motivovaní hospodárskymi výsledkami podniku.

Zamestnanci

V oblasti zamestnancov, tí sú podobne motivovaní ako riadiaci personál. Sú zainteresovaní na výsledkoch podniku a prosperite. V niektorých podnikoch dosahujú zvýšenie motivácie svojich pracovníkov najmä finančnými stimulmi, možnosťou kariérneho postupu a profesijného rastu.

2.2.3 Zdroje finančnej analýzy

Relevantnosť a presnosť finančnej analýza je ovplyvnená dostupnými informáciami, z ktorých pri spracovaní čerpáme. Vstupné informácie by mali byť čo najobsiahlejšie, aby sme predišli skresleniu výsledkov. Z uvedeného nám vyplýva, že najspoľahlivejšia aj najpresnejšia bude finančná analýza spracovaná internými subjektmi – internými finančnými analytikmi podniku, pretože disponujú veľkou škálou informácií. Ťažšie to majú externí analytici, ktorí sa nie vždy dostanú k interným informáciám a musia čerpať len z voľne dostupných zdrojov – informácie na stránkach podnikov, obchodného registra a pod. Zdroje, podľa toho odkiaľ ich získavame triedime na **interné**, ktoré čerpáme z vnútro podnikovej databázy – napr. z finančného účtovníctva, zo mzdového účtovníctva, zo skladovej evidencie a **externé**, ktoré sa dajú získať aj mimo podniku a sú dostupné pre všetkých – napr. štatistické výkazy odvetví, legislatívne normy,

odvetvové prognózy a ďalšie. Pri spracovaní finančnej analýzy vychádzame najčastejšie z týchto zdrojov²⁶:

a) Finančné výkazy

i. Súvaha

Súvaha vypovedá o stavových veličinách majetku a zdrojov jeho krytia k určitému dátumu vyjadrených v peňažných jednotkách. Udáva nám obraz o komplexnom transformačnom procese podniku. Predstavuje prehľadný zoznam majetku - aktív podniku rozdelený podľa jeho likvidnosti na jednej strane a zoznam zdrojov krytia majetku – pasív rozdelených podľa vlastníctva na druhej strane. Platí tu bilančný princíp, teda aktíva sa musia rovnať pasívam. Zo súvahy môžeme zistiť, či má podnik dostatok zdrojov na krytie svojho majetku, či disponuje potrebným množstvom peňazí na bankových účtoch, štruktúru a podiel vlastných a cudzích zdrojov a iné.

ii. Výkaz ziskov a strát

Výkaz ziskov a strát je takisto ako aj súvaha povinnou súčasťou účtovnej závierky. Zachytáva výnosy a náklady, ktoré v danom časovom období – zvyčajne za 1 rok – vznikli. Rozdiel výnosov a nákladov predstavuje výsledok hospodárenia podniku. Pri sledovaní výnosov a nákladov sa využíva aktuálny princíp, t.j. náklady a výnosy sú zaznamenané do obdobia, s ktorým vecne a časovo súvisia. Výkaz ziskov a strát obsahuje tokové veličiny, kumulované počas roka. Komplexným ukazovateľom z výkazu je výsledok hospodárenia, ktorý sa skladá z troch činností – hospodárskej, finančnej a mimoriadnej.

b) Poznámky k účtovnej závierke

Obsahujú podrobnejšie informácie o podniku. Detailnejšie rozoberajú položky súvahy a výkazu ziskov a strát, popisujú metódy vykazovania a účtovania. Ku každej položke sú v poznámkach doplnené komentáre, prehľadné tabuľky za bežné i predchádzajúce obdobie. Poznámky k účtovnej závierke tvoria nasledujúce údaje:²⁷

i. Informácie o účtovnej jednotke

- Obchodné meno a sídlo, dátum vzniku podniku, právny dôvod na zostavenie ÚZ, priemerný počet zamestnancov, opis činnosti podniku

ii. Informácie o orgánoch a spoločníkoch, o konsolidovanom celku

- informácie o členoch štatutárnych orgánov

iii. Informácie o metódach a všeobecných účtovných zásadách

²⁶ KNAPKOVÁ, A. – PAVELKOVÁ, D. 2010. *Finanční analýza*. Praha : Grada Publishing. s.16, ISBN 978-80-247-3349-4

²⁷ KOTULIČ, R. a kol, Finančná analýza podniku. 1. Vyd. Bratislava: Iura Edition – Wolters Kluwer, 2007, s.44, ISBN 978-80-8078-117-0

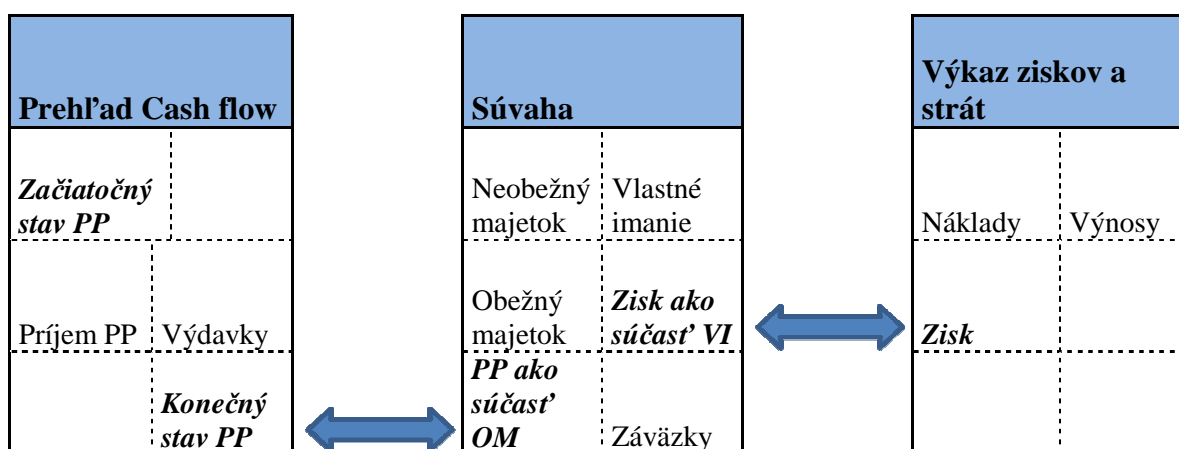
- Výhodiská pre zostavovanie ÚZ
 - Metódy odpisovania, oceňovania
- iv. Informácie na strane aktív a pasív súvahy**
- Prehľad o pohybe majetku, zdrojov krytia, prehľad zmien vlastného imania
- v. Informácie o nákladoch a výnosoch podniku**
- Detailný rozpis výnosov a nákladov
 - Čistý obrat

Poznámky ďalej obsahujú údaje na podsúvahových účtoch, iných aktívach a iných pasívach, informácie o skutočnostiach, ktoré nastali po dni, ku ktorému sa zostavuje ÚZ, údaje o spriaznených osobách a ich vzťahoch k podniku.

Súčasťou poznámok môže byť aj prehľad peňažných tokov – **cash flow**. Povinnosť zostaviť cash flow majú ale len podniky, ktoré majú povinnosť overiť ÚZ audítorom. Prehľad peňažných tokov obsahuje detailné informácie o príjmoch a výdavkoch podniku za sledované obdobie. Je rozdelený na tri časti – prevádzkovú, finančnú a investičnú. Zachytáva pohyb peňazí a peňažných ekvivalentov.

Finančné výkazy a prehľad cash flow na seba navzájom nadväzujú. Súvaha poskytuje prehľad o stavových veličinách, je najkomplexnejším obrazom transformačného procesu podniku, výkaz ziskov a strát podáva obraz o výkonnosti podniku, analyzuje výsledok hospodárenia, ktorý je súčasťou vlastných zdrojov v súvahe, cash flow zase prináša prehľad peňažných zdrojov, ktoré tvoria položku majetku na strane aktív súvahy. Náčrt väzieb tohto tribilančného systému môžeme vidieť na nasledujúcom obrázku:

Obrázok č.4: *Previazanosť finančných výkazov*

Zdroj: in: Vlastné spracovanie podľa Zalai, K. *Finančno – ekonomická analýza podniku*, 2010

c) Výročná správa

Zostavovať výročnú správu sú tiež povinné len auditované podniky. **Zákon o účtovníctve** v § 20 stanovuje, čo musí výročná správa obsahovať, a tiež pre ňu platí, že musí poskytovať verný a pravdivý obraz. „Výročná správa musí povinne obsahovať“:²⁸

1. „účetnú závierku (súvaha, výkaz ziskov a strát, poznámky) za účtovné obdobie, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa,
2. správu audítora k účtovnej závierke za účtovné obdobie, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa,
3. informácie o vývoji účtovnej jednotky,
4. informácie o stave, v ktorom sa účtovná jednotka nachádza,
5. informácie o významných rizikách a neistotách, ktorým je účtovná jednotka vystavená,
6. informácie o udalostiach osobitného významu, ktoré nastali po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa,
7. informácie o predpokladanom budúcom vývoji činnosti účtovnej jednotky,
8. informácie o nákladoch na činnosť v oblasti výskumu a vývoja,
9. informácie o nadobúdaní vlastných akcií, dočasných listov, obchodných podielov a akcií, dočasných listov a obchodných podielov materskej účtovnej jednotky,
10. informácie o návrhu na rozdelenie zisku alebo vyrovnanie straty,
11. informácie o údajoch požadovaných podľa osobitných predpisov,
12. informácie o tom, či účtovná jednotka má organizačnú zložku v zahraničí.“

Všetky doteraz spomínané výkazy a zdroje patria medzi interné dokumenty podniku a nie sú vždy voľne prístupné pre všetkých analytikov. Do skupiny externých zdrojov môžeme zaradiť mesačné/štvrt'ročné/ročné štatistické reporty, ktoré nám slúžia na analýzu odvetvia a jeho budúceho vývoja. Na stránke Štatistického úradu môžeme nájsť vývoj tržieb v danom odvetví, stav pracovníkov či výšku priemernej mzdy podľa jednotlivých odvetví. Externí analytici tiež môžu využiť informácie od špeciálnych agentúr, ktoré sa zaoberajú platobnou disciplínou podnikov, hodnotia ich úverovú schopnosť, alebo výnosnosť akcií, či riziko, v ktorom sa podniky nachádzajú.

²⁸ Zákon 431/2002 Z.Z Zákon o účtovníctve

2.2.4 Metódy finančnej analýzy

Podniky majú pri vypracovaní finančnej analýzy na výber zo širokej škály metód. Výber spravidla závisí od typu podniku, sledovaného obdobia, či od množstva informácií, ktorými analytici disponujú. Je tiež dôležité dokonale poznať celý transformačný proces podniku, jeho postavenie na trhu a ako sa jeho postavenie vyvíjalo v predošliých obdobiach. Pri výpočtoch dnes už podniky využívajú veľký počet počítačových softvérov, ktoré dokážu vyhodnotiť dosiahnuté výsledky a stanoviť riešenia pre zlepšenie situácie.

Delenia finančnej analýzy na základe rôznych kritérií

Medzi dva hlavné typy finančnej analýzy podľa **charakteru informačných zdrojov** zaraďujeme:

- a) **Fundamentálnu analýzu** – je to analýza, ktorá pracuje s údajmi získanými z finančných výkazov sledovaného podniku a porovnáva ich s výsledkami porovnateľných podnikov. Dokazuje existenciu súvislostí medzi finančným účtovníctvom a trhovým ohodnotením podniku.
- b) **Technická analýza** – spracováva údaje s využitím matematicko - štatistických metód, algoritmov, využíva tiež fundamentálne metódy.

Ak berieme do úvahy kritérium **časového aspektu**, rozlišujeme medzi analýzou **statickou**, ktorá spracováva údaje a výkazy zostavené k určitému dňu a analýzou **dynamickou**, ktorá porovnáva údaje za niekoľko rokov a neposudzuje len ich stav v tom sledovanom období, ale tiež hodnotí i vývoj finančnej situácie počas po sebe nasledujúcich rokov.

Podľa **algoritmizácie** poznáme analýzu **kvalitatívnu**, pri ktorej sú využívané posudky expertov, intuícia odborníkov a na druhej strane analýzu **kvantitatívnu**, ktorá pracuje s matematikou a štatistikou a využíva počítačové programy.

Kritériom pre výber metódy je aj samotný **skúmaný objekt**. Môžeme skúmať **jeden podnik**, ale aj **skupinu podnikov**. Ak skúmame viacero podnikov naraz, môžeme dospieť k najčastejším hodnotám daných ukazovateľov, a tak stanoviť charakteristické hodnoty pre skupinu podobných podnikov na rovnakom trhu.

V našej práci sa podrobnejšie budeme venovať deleniu metód finančnej analýzy z hľadiska **teoretického a metodického vymedzenia**. Prvú skupinu tvoria **elementárne** metódy, kam zaraďujeme napríklad analýzu absolútnych ukazovateľov, bilančné pravidlá, analýzu pomerových ukazovateľov, analýzu rozdielových ukazovateľov, analýzu sústav

ukazovateľov. Do druhej skupiny, ktorú nazývame **vyššie štatistické i neštatistické metódy**, patria bodové hodnotenia, korelačné metódy, alebo regresné, či diskriminačné analýzy.

Elementárne metódy finančnej analýzy

Elementárne metódy využívajú pri hodnotení údaje z finančných výkazov, množstvo ukazovateľov, skúmajú kapitálovú i majetkovú štruktúru podniku, jeho stabilitu, solventnosť a vypovedajú o stave podniku z hľadiska historických údajov.

- **Absolútne ukazovatele**²⁹

Sem patrí horizontálna a vertikálna analýza finančných výkazov. **Horizontálna analýza** pracuje s údajmi v čase. Pomocou nej analyzujeme vývoj a trendy jednotlivých položiek súvahy a výkazu ziskov a strát za viaceré po sebe nasledujúce obdobia. Na základe porovnávania údajov za viaceré obdobia môžeme určiť, či sa jednotlivé položky vyvíjali pozitívne, alebo negatívne. Zmena hodnôt daného obdobia oproti minulému obdobiu býva vyjadrená absolútne, alebo percentuálne./o koľko percent sa zvýšil majetok spoločnosti, resp. znížil a pod./ **Vertikálna analýza** vyjadruje podiel jednotlivých položiek na majetku či záväzkoch. Z jej výsledkov potom môžeme ľahko stanoviť, či má podnik dostatok zdrojov na financovanie, alebo aký má podnik podiel cudzích zdrojov na celkových zdrojoch.

- **Bilančné pravidlá**³⁰

Vychádzajú zo súvahy a výkazu ziskov a strát. Sú základnou pomôckou pri finančných rozhodnutiach podniku. Vyjadrujú, v akej finančnej situácii sa podnik nachádza. Dokážeme podľa nich určiť finančnú stabilitu/nestabilitu podniku.

Zlaté pravidlo financovania³¹

Podľa tohto pravidla by mal byť všetok dlhodobý majetok krytý len dlhodobými finančnými zdrojmi³². To isté by malo platiť pre krátkodobý majetok.

²⁹ HOLEČKOVÁ, J. 2008. *Finanční analýza firmy. 1. Vyd. Praha* : ASPI – Wolters Kluwer, s.41., ISBN 978-80-7357-392-8

³⁰SYNEK, Miloslav a kol. *Podniková ekonomika. 4. přeprac. vyd. Praha* : C. H. Beck, 2006. 475 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 80-7179-892-4.

³¹ Kislíngerová, E., Hnilica, J.: *Finanční analýza krok za krokem*, C.H.Beck 2005, ISBN-80-7179-321-3

³²KOTULIČ, R. – KIRÁLY, P. – RAJČANIOVÁ, M. 2007. *Finančná analýza podniku*. Bratislava : Iura Edition. ISBN 978-80-8087-117-0

Zlaté pravidlo vyrovnania rizika

Pravidlo udáva správny pomer cudzieho a vlastného kapitálu. Ak má podnik vysoký podiel cudzích zdrojov, nachádza sa vo väčšom riziku. Pomer cudzieho kapitálu ale závisí od typu podniku a jeho činnosti. Súčet vlastných zdrojov podniku by teda mal byť vyšší ako súčet cudzích zdrojov, v najhoršom prípade by mal byť ich pomer vo výške 1:1.

Zlaté pari pravidlo

Hovorí o vzťahu stálych aktív podniku a výške vlastných zdrojov. Objem stálych aktív by mal byť väčší ako objem vlastných zdrojov, a však toto pravidlo je veľmi zriedka dodržiavané. Financovanie cudzím kapitálom je totiž výhodnejšie, pretože je lacnejší ako vlastný kapitál.

Zlaté pomerové pravidlo

Podľa tohto pravidla by malo platiť, že tempo rastu investícií podniku by nemalo rásť rýchlejšie ako rastú dosahované tržby. Ak by podnik investoval hoci aj v krátkodobom horizonte viac než je úroveň tržieb, dostáva sa do problémov s likviditou a rentabilitou.

- **Pomerové ukazovatele**

Tieto ukazovatele vychádzajú z finančných výkazov a vyjadrujú pomerom vzťah dvoch ukazovateľov - položiek súvahy/výkazu ziskov a strát. Dva pomerované ukazovatele musia so sebou navzájom súvisieť. Dá sa ich vytvoriť niekoľko desiatok. V literatúre sa zvyčajne delia do týchto základných skupín:

- ***Ukazovatele likvidity***

Likvidita predstavuje schopnosť podniku včasne uhrádzať svoje záväzky. Aby podnik mohol platiť svoje záväzky načas, potrebuje viazať vo svojom majetku dostatok likvidných prostriedkov. Najlikvidnejšou časťou majetku sú peniaze v pokladniciach a na bankových účtoch. Ďalšími menej likvidnými prostriedkami sú krátkodobé pohľadávky a zásoby. Poznáme tri stupne likvidity, ktoré nám vyjadrujú:

- a- **Okamžitú** likviditu podniku
- b- **Pohotovú** likviditu podniku
- c- **Bežnú** likviditu podniku

Podnik by mal dodržiavať stanovené odporúčané intervaly. Ak sa hodnota ukazovateľa likvidity nachádza pod odporúčaným intervalom, znamená to, že podnik musí čerpať

navyššie cudzie zdroje a je označený ako nelikvidný. V opačnom extrémne, teda ak dosahuje likviditu vysoko nad odporúčanými hodnotami, podnik disponuje nadbytočným množstvom likvidných zdrojov, čo predstavuje neefektívne hospodárenie.

- **Ukazovatele aktivity**

Sem zaraďujeme ukazovatele, ktoré hodnotia, ako podnik dokáže využiť svoj majetok. Vypovedajú o počte obrátok majetku podniku a jeho zložiek za stanovené obdobie, zvyčajne 1 rok, vieme pomocou nich zistiť dobu obratu jednotlivých častí majetku. Dávajú do pomeru priemerné ročné tržby a jednotlivé položky majetku.

Doba inkasa pohľadávok – predstavuje počet dní, za koľko podnik inkasuje peňažné prostriedky od vzniku pohľadávky. Ukazovateľ vypovedá o platobnej schopnosti a morálke odberateľov.

Doba splácania záväzkov – vyjadruje dobu, za ktorú podnik dokáže uhrádzať svoje záväzky dodávateľom od ich vzniku. Doby splácania záväzkov a doby inkasa pohľadávok by nemali byť príliš rozdielne, aby nedochádzalo k stagnácii peňažných tokov.

Doba obratu stálych aktív – predstavuje komplexný ukazovateľ o čase, za ktorý sa obráti stály majetok v podniku.

V praxi často používa prevrátená hodnota tohto ukazovateľa, ktorá vyjadruje **Obrat aktív**. Obrat aktív vyjadruje, koľkokrát podnik vie obrátiť svoje aktíva za 1 rok.

- **Ukazovatele zadlženosti**

Ukazovatele, ktoré nám vypovedajú o štruktúre finančných zdrojov podniku, nazývame ukazovatele zadlženosti. Finančnú rovnováhu podniku výrazne ovplyvňuje stav vlastných a cudzích zdrojov. Podnik sa musí rozhodnúť, či bude financovať svoje aktivity z lacnejších cudzích zdrojov, ktoré mu ale prinášajú riziko, že sa stane nestabilným a stratí dôveru veriteľov, alebo vsadí na istotu a bude financovať prevažne vlastnými zdrojmi. Ukazovatele sú využívané najmä v bankách, ktoré si radi preverujú svojich klientov a ich finančnú stabilitu.

Stupeň samofinancovania – predstavuje podiel vlastného imania na celkovom kapitáli podniku.

Stupeň zadlženosti – vyjadruje podiel cudzích zdrojov na celkovom kapitáli.

Oba ukazovatele nám odrážajú štruktúru finančných zdrojov, ich súčet dáva dokopy 1, resp.100.

Finančná páka – udáva, koľko aktív tvorí vlastný kapitál. Vyjadruje, ako podnik posilnil vlastné zdroje cudzím kapitálom, aby si zabezpečil rast zisku.

Platobná neschopnosť – vyjadruje pomer krátkodobých záväzkov a krátkodobých pohľadávok. Ak je hodnota ukazovateľa väčšia ako 1, znamená to, že platobná neschopnosť podniku je prvotná. V opačnom prípade podnik dosahuje druhotnú platobnú neschopnosť, teda neuhrádza svoje záväzky včas, z dôvodu, že mu neplatia jeho odberatelia za objednávky.

Krytie dlhodobého majetku – tento ukazovateľ vypovedá o tom, či podnik dodržiava zlaté pravidlo financovania. Ak je hodnota väčšia ako 1, podnik má dostatok dlhodobých zdrojov na krytie svojho neobežného majetku, ak je ukazovateľ menší ako 1, podnik je podkapitalizovaný, teda kryje časť neobežného majetku krátkodobými zdrojmi.

Tokové zadĺženie - nám vypovedá o výške hodnoty záväzkov z pohľadu celkového ročného cash flow podniku. Nepriamo vyjadruje čas potrebný na úhradu dlhov podniku z ročného pohľadu, pričom 100% = 1rok.

- **Ukazovatele rentability – DuPontove rovnice**

Sú to ukazovatele, ktoré vyjadrujú výnosnosť podnikovej činnosti. Predstavujú komplexné ukazovatele, ktoré premietajú synteticky ukazovatele aktivity, zadĺženosti, likvidity. Diferencujú sa na základe čitateľa, ktorým ja zvyčajne výsledok hospodárenia v týchto formách:³³

- EAT - Výsledok hospodárenia po zdanení daňou z príjmov
- EBT - Výsledok hospodárenia pred zdanením daňou z príjmov
- EBIT - Výsledok hospodárenia pred odpočítaním úrokov a zdanením daňou z príjmov

Do menovateľa dosadzujeme **spotrebované/náklady** alebo **výnosy**/, alebo **viazané/aktíva**/vstupy.

Rentabilita tržieb (ROS) – vyjadruje, koľko dosiahnutého zisku pripadá na 1€ tržieb. Hodnoty ukazovateľa by sa mali pohybovať nad 10%.

Rentabilita aktív (ROA) – charakterizuje zhodnotenie celkových aktív podniku. Vyjadruje či podnik dokáže efektívne hospodáriť so svojím majetkom.

³³ZALAI, K. – a kol. 2010. *Finančno - ekonomická analýza podniku*. Bratislava : SPRINT. s.91, ISBN 978-80-89393-15-2

Rentabilita vlastného imania (ROE) – poskytuje informácie o zhodnotení vlastného kapitálu podniku. Dáva do pomeru čistý zisk a vlastný kapitál.

Rentabilita kapitálu (ROI) – charakterizuje zhodnotenie kapitálu, ktorý bol v podniku viazaný. Zhodnotenie cudzieho kapitálu je vyjadrené úrokom a zhodnotenie vlastných zdrojov predstavuje čistý zisk.

Vyššie metódy finančnej analýzy

Nasledujúce metódy využívajú pri analýze finančnej stability podniku štatistické výpočty, regresné a diskriminačné analýzy a i. Pomocou vývojových trendov dokážu predpovedať budúci vývoj podniku a jeho hospodárenia, preto ich nazývame aj „ex ante“ analýzy. Môžeme sem zaradiť:

- **Rýchly test** – patrí medzi metódy bodového hodnotenia a využíva sa najmä v západnej Európe. Už z názvu vyplýva, že ide o ľahko uskutočniteľnú a časovo nenáročnú metódu. Pracuje s jednoduchou stupnicou³⁴ a využíva štyri ukazovatele, a to:
 - Podiel vlastného kapitálu na celkovom kapitáli
 - Doba splácania cudzieho kapitálu
 - Podiel cash flow na celkových výkonoch
 - Rentabilita celkového kapitálu.

Prvé dva ukazovatele hovoria o finančnej stabilite podniku, ďalšie dva charakterizujú jeho výnosnosť.

Tabuľka č.2: *Stupnica hodnotenia – Rýchly test*

Ukazovateľ	Hodnotenie				
	Veľmi dobrý 1	Dobrý 2	Stredný 3	Zlý 4	V ohrození 5
Podiel vlastného kapitálu	> 30 %	> 20 %	> 10 %	< 10 %	Negatívny
Doba splácania dlhu v rokoch	< 3 roky	< 5 rokov	< 12 rokov	< 12 rokov	< 30 rokov
Podiel cash flow na výkonoch	> 10 %	> 8 %	> 5 %	< 5 %	Negatívny
ROA	> 15 %	> 12 %	> 8 %	< 8 %	Negatívny

Zdroj: Vlastné spracovanie

³⁴ ZALAI, K. – a kol. 2010. *Finančno - ekonomická analýza podniku*. Bratislava : SPRINT. s.128, ISBN 978-80-89393-15-2

Test prideliuje podľa výsledkov jednotlivých ukazovateľov podnikom body od 4 – 20 bodov. Čím má podnik nižšie hodnotenie – menej bodov, tým je jeho finančná situácia lepšia.

- **Index bonity** – patrí medzi matematicko-štatistické metódy. Využívaný je hlavne v Nemecku a v nemecky hovoriacich krajinách. Predstavuje diskriminačnú funkciu, ktorá pracuje so šiestimi ukazovateľmi → $B = 1,5 \cdot x_1 + 0,08 \cdot x_2 + 10 \cdot x_3 + 5 \cdot x_4 + 0,3 \cdot x_5 + 0,1 \cdot x_6$, kde
 - x^1 - cash flow / cudzí kapitál
 - x^2 - celkový kapitál / cudzí kapitál
 - x^3 - zisk pred zdanením / celkový kapitál
 - x^4 - zisk pred zdanením / celkové výkony
 - x^5 - zásoby / aktíva celkom
 - x^6 - celkové výkony / celkový kapitál.
 -

Celkové hodnotenie sa posudzuje podľa stupnice, ktorej interval je od -3 po 3, uvedenej nižšie.

<i>extrémne zlá</i>	<i>veľmi zlá</i>	<i>zlá</i>	<i>podnik má určité problémy</i>	<i>dobrá</i>	<i>veľmi dobrá</i>	<i>extrémne dobrá</i>
- 3	- 2	- 1	0	1	2	3

- **Index IN05** – tiež zaradujeme do matematicko-štatistických metód. Pomocou neho zistujeme, či podnik dokáže tvoriť pridanú hodnotu a na akej úrovni. Je podobný Altmanovmu Z-skóre. Pracuje s diskriminačnou funkciou rovnako ako index bonity → $IN05 = 0,13 \cdot x_1 + 0,04 \cdot x_2 + 3,97 \cdot x_3 + 0,21 \cdot x_4 + 0,09 \cdot x_5$, ale pri analýze využíva len päť ukazovateľov:
 - x^1 - aktíva / cudzí kapitál
 - x^2 - EBIT / nákladové úroky
 - x^3 - EBIT / aktíva
 - x^4 - výnosy / aktíva
 - x^5 - obežné aktíva / (krátkodobé zdroje + krátkodobé bankové úvery)

Interpretácia vypočítaných hodnôt:

Ak je hodnotenie podniku väčšie ako 1,77, podnik môžeme charakterizovať ako jednotku s výborným finančným zdravím. Dokáže kryť svoje stále aktíva, dosahuje vynikajúce výnosy a disponuje dobrým pomerom cudzích zdrojov k vlastným. V prípade, že sa hodnotenie podniku nachádza v intervale $<0,75; 1,77>$, podnik sa nachádza v tzv. „šedej zóne“, čo znamená, že existencia podniku nie je v ohrození, ale podnik má čo zlepšovať, čo sa týka jeho finančnej stability a stratégie. A napokon ak je podnik ohodnotený pod hranicu 0,75, je na pokraji bankrotu a musí prijať strategické rozhodnutia na ozdravenie nepriaznivej finančnej situácie.

2.3 Metódy zhodnotenia strategického postavenia podniku

Na vyhodnotenie strategickej pozície podniku medzi ostatnými konkurenčnými podnikmi nám slúžia viaceré metódy, pomocou ktorých vieme odhaliť jeho výhody, či nevýhody. Pozíciu podniku na trhu ovplyvňuje niekoľko faktorov. Sú nimi veľkosť podniku, množstvo konkurentov, charakter sektora, v ktorom podnik pôsobí, a iné. Medzi najznámejších autorov týchto metód patrí určite Michael E. Porter, ktorý je otcom analýzy piatich síl a Albert Humphrey, ktorý svetu predstavil SWOT analýzu.

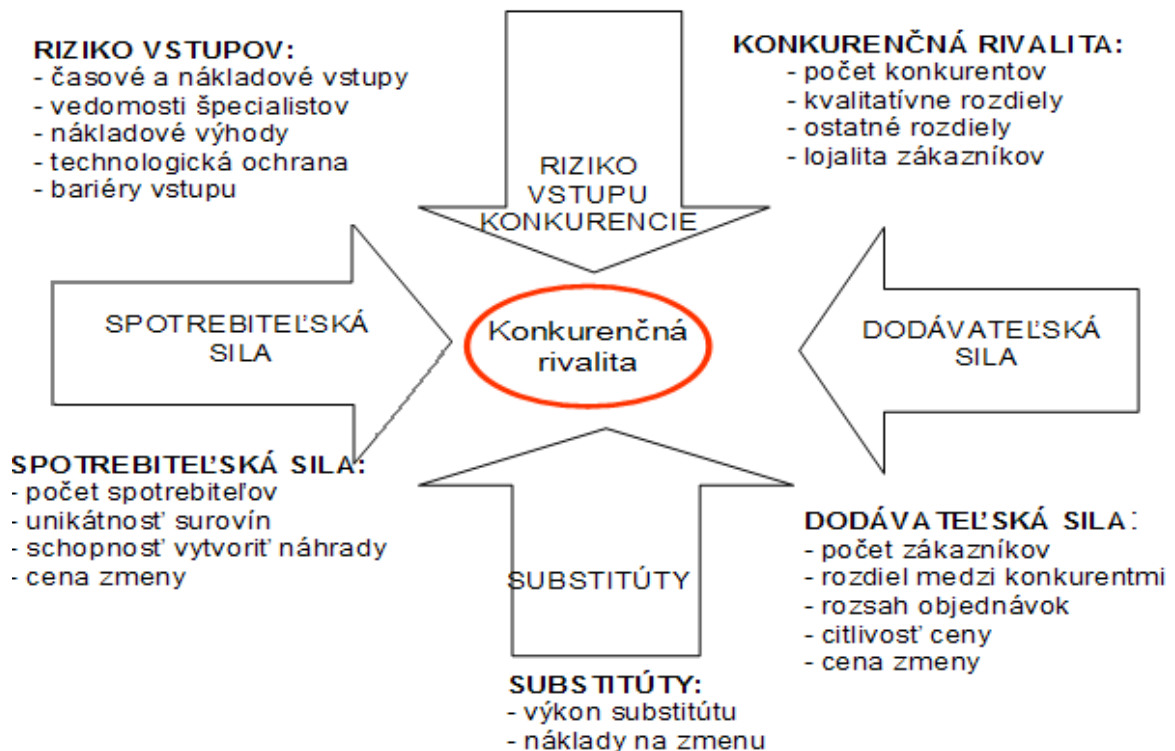
2.3.1 Porterov model piatich síl

Porterov model bol prvýkrát publikovaný v roku 1979 a odvtedy patrí medzi najrozšírenejšie používané metódy hodnotenia konkurenčných síl v odvetví. Model piatich síl pomáha analyzovať sily v konkurenčnom prostredí a zdroje týchto síl. Analyzuje silu súčasného prostredia a toho, kam by sme sa chceli v budúcnosti posunúť. Porterov model je tvorený piatimi silami.

Prvú silu predstavujú súčasní **konkurenti v odvetví**. Ak sa v odvetví nachádza málo konkurentov, môže dôjsť k situácii, kedy si veľké etablované podniky diktujú ceny, dosahujú vysoké zisky a nevytvára sa takmer žiadna hospodárska súťaž. V opačnom prípade, ak v odvetví nachádza veľa menších podnikov, sú viac nútené bojovať o zákazníkov a svoje postavenie na trhu. Druhým zdrojom konkurenčného prostredia je **možnosť vstupu nových podnikov na trh**. Príchod nových konkurentov je podmienený existujúcimi bariérami vstupu do odvetvia. Medzi bariéry môžeme zaradiť najmä úspory z rozsahu, históriu podniku – obľúbenosť značky, kvalita poskytovaných služieb a servis

zákazníkom, atď. Zdrojom konkurenčnej hrozby predstavuje **vyjednávacía sila odberateľov**. Ak existuje viacero výrobcov, ktorí ponúkajú rovnaký tovar, dokážu zákazníci tlačiť na ceny výrobkov.

Obrázok č.5: *Pôsobenie Porterových piatich síl*

Zdroj: <<http://www.risk-management.cz/index.php?clanek=616&cat2=1&lang=>>>

Vyjednávacía sila dodávateľov predstavuje rovnako hrozbu, ktorá závisí od počtu zákazníkov a konkurujúcich podnikov v odvetví. Podľa toho môžu nastaviť ceny a ovplyvniť distribučný reťazec. Poslednou silou sú **substitúty**. Substitúty sú produkty, ktoré môžu byť nahradené inými produktmi s rovnakými – nahraditeľnými vlastnosťami. Substitúty predstavujú hrozbu pre podnik v prípade, ak konkurencia predáva ten istý výrobok za nižšiu cenu s vyššou kvalitou a dokáže ho vyrobiť pri nižších nákladoch.

2.3.2 SWOT analýza

SWOT analýzu môžeme charakterizovať ako metódu strategického riadenia a strategického plánovania. J. Veber ju vo svojej knihe vysvetľuje pomocou definície stratégie, ktorá je opísaná ako „vytvorenie budúceho spôsobu riadenia organizácie, ktorý

buď zachováva, alebo zlepšuje jej konkurenčné postavenie.“³⁵ Za dobrú stratégiu považuje tú, ktorá dokáže eliminovať hrozby vnútorného prostredia, dokáže využiť budúce príležitosti, vie vyťažiť zo silných stránok podniku a podarí sa mu odstrániť, či neutralizovať slabosti. Metóda SWOT sa skladá zo štyroch oblastí:

- Silné stránky podniku – **STRENGTHS**
- Slabosti podniku – **WEAKNESSES**
- Príležitosti vonkajšieho okolia podniku – **OPPORTUNITIES**
- Hrozby vyplývajúce z okolia podniku – **THREATS**

Kombináciou týchto štyroch oblastí potom môžeme vytvoriť rôzne stratégie. Musíme však k ich tvorbe pristupovať dynamicky, t.j. musíme brať do úvahy to, že všetky štyri oblasti sa vyvíjajú, dochádza k ich rastu, stagnácii, alebo dokonca zhoršeniu.

Podľa kombinácií štyroch oblastí, charakteru odvetvia a počtu konkurentov boli vytvorené 4 prístupy – stratégie³⁶:

- Stratégia S – O: podnik dokáže využívať svoje silné stránky a tiež významné príležitosti plynúce z okolia
- Stratégia W – O: pomocou príležitostí sa podnik snaží neutralizovať jeho slabé stránky
- Stratégia S – T: aby podnik eliminoval hrozby z okolia, využíva svoje najsilnejšie stránky
- Stratégia W – T: podnik sa snaží riešiť negatívny stav aj za cenu likvidácie určitej oblasti organizácie.

Obrázok č.6: Príklad SWOT analýzy

SWOT analýza	Silné stránky	Slabé stránky
Príležitosti	<i>Stratégia S - O:</i> Vývoj nových vhodných metód na rast silných stránok podniku	<i>Stratégia W - O:</i> Odstrániť slabosti, aby mohli vzniknúť nové príležitosti
Hrozby	<i>Stratégia S - T:</i> Využitie síl pre zabránenie vzniku hrozieb	<i>Stratégia W - T:</i> Stratégie, vďaka ktorým môžeme obmedziť hrozby ohrozujúce slabosti podniku

Zdroj: Vlastné spracovanie + VEBER, J. a kol, 2009. *Management. Základy moderní manažérske prísrupy výkonnost a prosperita*. Praha : Management Press, 536 s., ISBN 978-80-7261-200-0

³⁵ VEBER, J. a kol, 2009. *Management. Základy moderní manažérske prísrupy výkonnost a prosperita*. Praha : Management Press, 535 s., ISBN 978-80-7261-200-0

³⁶ VEBER, J. a kol, 2009. *Management. Základy moderní manažérske prísrupy výkonnost a prosperita*. Praha : Management Press, 536 s., ISBN 978-80-7261-200-0

Na obrázku č.6 vidíme príklad SWOT matice, v ktorej sú znázornené aj spomínané štyri strategické prístupy podniku. Za **silné stránky** sú najčastejšie považované silné povedomie značky, patenty, dobrá povesť medzi zákazníkmi, exkluzívny prístup k zdrojom, nákladová výhoda. Medzi **slabosti** zaraďujeme napríklad nedostatok ochrany patentov a duševného know-how podniku, slabé povedomie značky, vysoké náklady, nedostatok distribučných kanálov. Ako budúce **príležitosti** uvádzame nenaplnené potreby zákazníkov, vývoj nových technológií, postupný zánik obchodných bariér. Zmeny vonkajšieho prostredia predstavujú pre podnik **hrozby**. Za hrozby môžeme označiť nové legislatívne nariadenia, príchod substitútov, nárast bariér trhu.

2.3.3 Spider analýza³⁷

Predstavuje grafickú metódu na znázornenie a vyhodnotenie postavenia určitého podniku v porovnaní s odvetvovými hodnotami. Používa sa tiež na porovnanie dvoch alebo viacerých podnikov pôsobiacich v rovnakom odvetví. Obvykle zahŕňa 12 – 16 ukazovateľov. Základ grafu tvoria sústredné kružnice, ktoré sú delené do štyroch kvadrantov, pričom prvý predstavuje ukazovatele rentability, druhý obsahuje ukazovatele likvidity, tretí štruktúru finančných zdrojov podniku a štvrtý ukazovatele aktivity. V každom kvadrante sa nachádzajú 3 – 4 „lúče“³⁸, podľa počtu použitých ukazovateľov. Na tieto lúče sa potom nanášajú hodnoty jednotlivých ukazovateľov za vybraný podnik. Susediace hodnoty sa spoja a výsledkom je pavučina, ktorá už na prvý pohľad môže interpretovať stav podniku v porovnaní s ostatnými podnikmi v okolí. Podľa výsledkov rozlišujeme dve základné postavenia podniku.

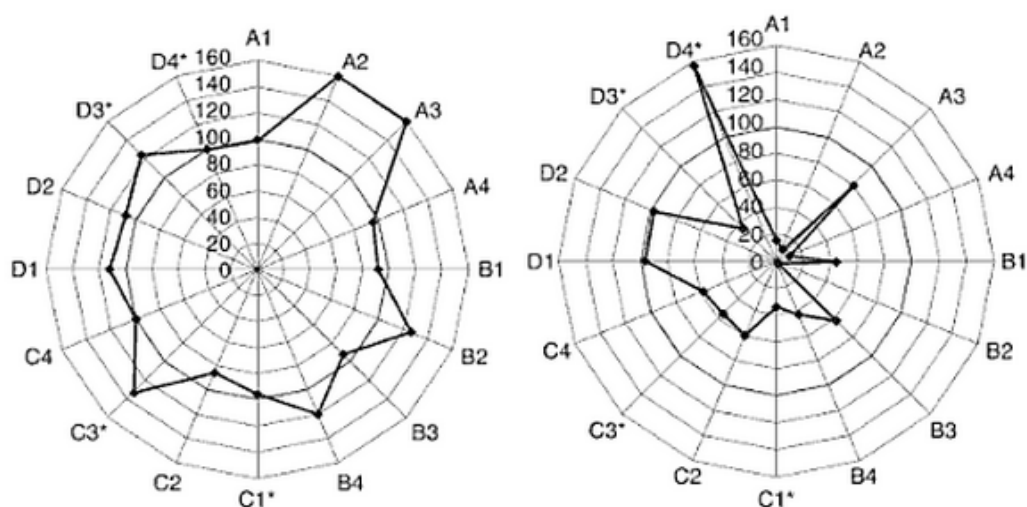
- nadpriemerné a
- podpriemerné postavenie.

Ak presahujú hodnoty ukazovateľov podniku priemernú kružnicu/priemerné hodnoty za odvetvie/, podnik má výborné postavenie. Ak sa hodnoty nachádzajú pod úrovňou odvetvia, ide o podnik s podpriemerným postavením.

³⁷ SYNEK, M. a kol., 2007. *Manažérska ekonomika*. s.357 , Praha: Grada Publishing, ISBN 978-80-2471992-4

³⁸ SYNEK, M. a kol., 2007. *Manažérska ekonomika*. s.357 , Praha: Grada Publishing, ISBN 978-80-2471992-4

Obrázok č.7: Spider analýza dvoch podnikov

Zdroj: SYNEK, M. a kol., 2007. *Manažérska ekonomika. s.* , Praha: Grada Publishing, ISBN 978-80-2471992-4

Graf nachádzajúci sa vľavo predstavuje spider analýzu podniku z nadpriemernými hodnotami /nad úrovňou 100%, ktorá predstavuje priemer odvetvia/. Druhý spider graf znázorňuje podnik, ktorého hodnoty ukazovateľov sa nachádzajú pod priemerom odvetvia, a teda podnik má podpriemerné postavenie.

Existuje široká škála metód využívaných pri hodnotení postavení podniku. Nie vždy je postačujúca len jedna. Použitie metódy závisí od subjektu, ktorý zostavuje a analyzuje stav podniku, od jeho priestoru, času a údajov, ktoré má k dispozícii. Výber metódy je ovplyvnený objektom skúmania - typom podniku, jeho veľkosťou, či odvetvia, v ktorom pôsobí. Priebeh zostavenia a obsah zhodnotenia podniku je determinovaný príčinou zisťovania stavu podniku a zadávateľom procesu analyzovania, teda kto, alebo aká situácia si vyžaduje zostavenie finančno – ekonomickej analýzy podniku a skúmanie jeho postavenia.

3. CIEĽ PRÁCE

Hlavným cieľom záverečnej práce je zhodnotiť finančno – ekonomickú situáciu stredného logistického podniku Transport XY, s.r.o., ktorý pôsobí na slovenskom trhu prepravcov, charakterizovať jeho finančnú situáciu na základe zdrojov a podkladov z účtovníctva, analyzovaním ukazovateľov zhodnotiť jeho rentabilitu a likviditu.

Na základe teoretických poznatkov získaných počas štúdia zhrnúť súčasný stav problematiky pôsobenia malých a stredných podnikov na Slovensku, popísať ich funkcie a úlohy v národnom hospodárstve, zhrnúť možnosti podpory zo strany štátu a iných organizácií a určiť bariéry ich rozvoja v súčasných podmienkach konkurencieschopnosti na slovenskom trhu.

Identifikovať ciele a úlohy finančno – ekonomickej analýzy pri zhodnotení činnosti podniku, vymedziť subjekty, ktoré využívajú vo svojom pracovnom procese finančno – ekonomickú analýzu. Určiť zdroje potrebné pre spracovanie finančno – ekonomickej analýzy a uviesť metódy, pomocou ktorých dokáže analýza podať obraz o podniku a jeho finančnej situácii.

V praktickej časti charakterizovať vybraný podnik a opísať hlavné činnosti, ktorými sa zaoberá. Na základe štatistických údajov z daného odvetvia určiť vývoj odvetvia za posledné štyri roky a identifikovať nové trendy v poskytovaní služieb v oblasti dopravy a logistiky.

Pomocou vybraných viacerých metód finančno – ekonomickej analýzy určiť stav finančnej situácie podniku, jeho úroveň rentability a likvidity a na základe výsledkov vyhodnotiť finančnú štruktúru podniku.

Využitím kvalitatívnych metód hodnotenia podniku vytypovať silné stránky podniku, jeho nedostatky z hľadiska subjektov mikroprostredia podniku, identifikovať možné nedostatky podniku a stanoviť príležitosti, ktoré sa podniku naskytujú a ktoré vyplývajú z jeho okolia a situácie na trhu.

4. METODIKA PRÁCE A METÓDY SKÚMANIA

Na splnenie cieľa záverečnej práce bolo nevyhnutné získať potrebné informácie týkajúce sa našej témy. Poznanie údajov nám pomohlo k zhodnoteniu výsledkov a k stanoveniu záverov.

V kapitole Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí sme využili poznatky a vedomosti domácich i zahraničných autorov a taktiež poznatky získané počas štúdia na vysokej škole. V prvej kapitole sme interpretovali a analyzovali teoretické postupy a definície rôznych slovenských i zahraničných autorov.

V kapitole Výsledky práce sme vychádzali z informácií, ktoré nám poskytol podnik Transport XY, s.r.o., medzi ktoré patria najmä účtovné závierky a výročné správy podniku a z údajov, ktoré sú zakotvené v interných smerniciach podniku. Ostatné údaje nám poskytol vedúci zamestnanec spoločnosti.

Pri vypracovávaní záverečnej práce bolo použitých niekoľko metód, pomocou ktorých som skúmala finančnú situáciu podniku a jeho finančnú štruktúru. Metódou **analýzy a syntézy** sme identifikovali metódy a postupy pri procese finančno – ekonomickej analýzy, charakterizovali sme jednotlivé položky súvahy, výkazu ziskov a strát, ktorých hodnoty sme využili pri výpočte ukazovateľov vypovedajúcich o stave podniku a jeho ekonomickej situácii. Analyzovali sme elementárne metódy, ktoré využívajú jednotlivé ukazovatele samostatne a vyššie metódy, ktoré predstavujú syntézu niekoľkých ukazovateľov. Rozdelenie celku na menšie komponenty nám umožnilo bližšie skúmať a posúdiť stav podniku z finančno – ekonomického hľadiska.

Metódou **indukcie a dedukcie** sme skúmali súvislosti jednotlivých ukazovateľov a metód využívaných pri zhodnotení činnosti podniku. Pomocou indukcie a dedukcie sme dospeli k zhrnutiu a zhodnoteniu situácie vybraného podniku a vytvorili závery.

V záverečnej práci sme si stanovili tri **hypotézy**:

- Podnik nemá problémy s likviditou a dodržiava zlaté bilančné pravidlo,
- Ukazovatele rentability majú počas sledovaného obdobia rastúci trend,
- Podnik v roku 2010 dosiahol nadpriemerné hodnoty v porovnaní s podnikmi v rovnakom odvetví .

Dané hypotézy budeme overovať v praktickej časti.

5. VÝSLEDKY PRÁCE

Piata kapitola obsahuje praktické výpočty jednotlivých metód finančnej analýzy na konkrétnom podniku. Pri výpočtoch sme vychádzame z údajov poskytnutých od vedúceho pracovníka podniku – prevažne z finančných výkazov, výročnej správy, poznámok k účtovnej závierke a interných smerníc.

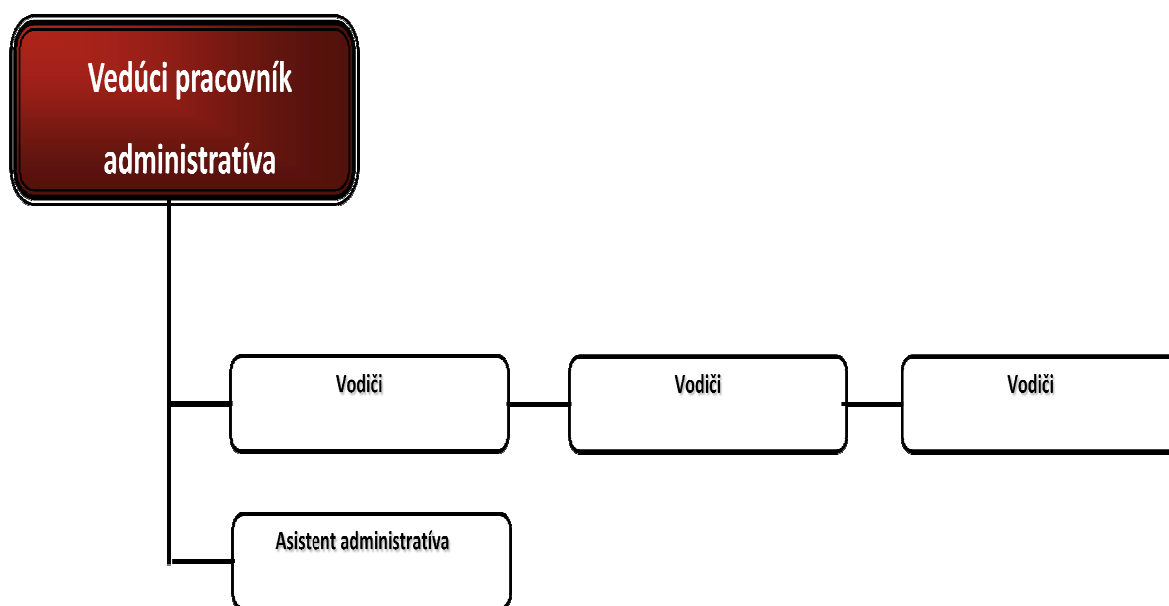
5.1 Charakteristika spoločnosti TRANSPORT XY, s.r.o.

Spoločnosť Transport XY pôsobí na Slovensku šiesty rok. Sídli na západnom Slovensku. Svoju činnosť naplno rozbehla v septembri 2006. Spoločnosť je dcérskou spoločnosťou švajčiarskeho podniku Transport AG, ktorý má 99%-ný podiel na jej základnom imaní. Štatutárnym zástupcom spoločnosti je konateľ, ktorý v mene spoločnosti koná a podpisuje samostatne.

Spoločnosť Transport XY sa zaoberá medzinárodnou cestnou prepravou, optimalizáciou prepravných sietí a logistickými službami. Spoločnosť sa zaviazala k neustálemu zlepšovaniu využitia zdrojov a dáva veľký dôraz na kvalitu pri obstarávaní nových technológií a strojov. Všetky činnosti realizuje v súlade s normou ISO 14000 – Systém Enviromentálneho Manažerstva, ktorá vznikla ako pomoc podnikom zmierniť a minimalizovať negatívny dopad ich podnikateľskej činnosti na životné prostredie. Jedným z cieľov spoločnosti je aj prevencia škôd na životnom prostredí, čo podporuje aj pomocou čistenia odpadových vôd, recykláciou odpadu a tiež sa zaviazala k zníženiu emisií CO₂. Vozový park zodpovedá normám EÚ, všetky používané ťahače, nákladné automobily, návesy a ťahače sa podrobujú zákonným STK prehliadkam, ako aj emisným kontrolám.

Spoločnosť v roku 2008 zamestnávala 64 zamestnancov, z toho 1 vedúci pracovníka, v roku 2009 vzrástol počet zamestnancov na 91 a v roku 2010 prijala ďalších 35 zamestnancov. Celkový stav zamestnancov v roku 2010 bol 126 z toho jeden vedúci pracovník. Počet vedúcich zamestnancov sa nemenil počas celého sledovaného obdobia. Organizačná štruktúra je znázornená na obrázku:

Obrázok č.8 : *Organizačná štruktúra podniku Transport XY*

Zdroj: Interná smernica podniku + vlastné spracovanie

Hlavnými činnosťami slovenskej pobočky sú:

- medzinárodná nákladná cestná doprava,
- vnútroštátna nákladná cestná doprava,
- optimalizácia prepravných sietí – logistika,
- prevádzkovanie skladov okrem verejných skladov,
- a manipulácia s tovarom.

Spoľahlivé prepravné služby sú v súčasnej ekonomike nevyhnutnosťou. Rovnako dôležitá je ale i flexibilita. Logistické služby poskytované spoločnosťou Transport XY s.r.o. ponúkajú doplnkové služby aj v tomto odvetví. Nasledujúce roky predstavujú pre spoločnosť výzvu na rozvíjanie tejto podnikateľskej činnosti, na rozširovanie vozového parku a poskytovanie nových pracovných miest.

Spoločnosť poskytuje svoje prepravné služby v rámci Slovenskej republiky ale prepravuje tovar aj do niekoľkých krajín Európskej únie. Prehľad dosiahnutých tržieb za obdobie o r.2008 - r.2010 prinášame v tabuľke.

Tabuľka č.3 : *Prehľad tržieb podniku podľa krajín za obdobie 2008 - 2010*

TRŽBY podľa krajín	2008	2009	2010
Belgicko	2 496 897	3 191 832	3 365 835
Švajčiarsko	731 648	991 024	2 006 800
Luxembursko	-	1 395	6 168
Slovensko	176 178	213 227	133 454
Iné	600	3 719	-
Spolu	3 405 323	4 401 197	5 512 257

Zdroj: Vlastné spracovanie + Výročná správa podniku

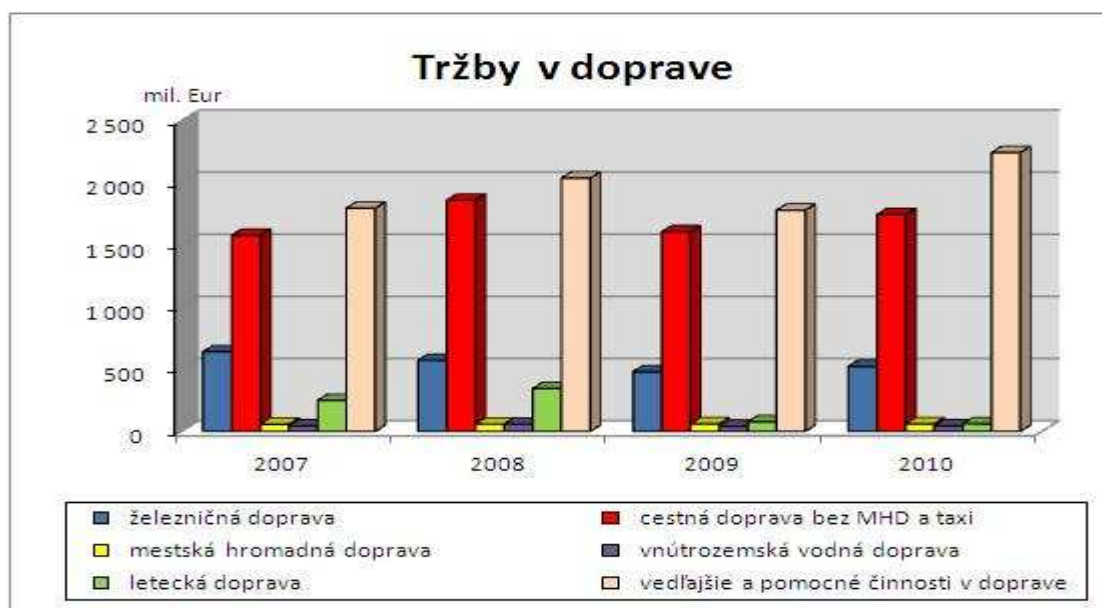
Ako vidíme, najviac tovaru prepravuje spoločnosť práve do krajiny, kde sídli materská spoločnosť. V tejto krajine má spoločnosť najviac zmluvných partnerov, dobre rozvinutú spoluprácu s odberateľmi a dlhoročné kontakty. V roku 2010 zaznamenala spoločnosť nárast tržieb z poskytovaných prepravných služieb do Švajčiarskej republiky. Tržby s poskytovaných prepravných služieb na území Slovenska predstavovali v roku 2008 iba 5,17% z celkových tržieb. V nasledujúcich rokoch tento podiel ešte klesol. Spoločnosť sa teda zamerala na poskytovanie služieb najmä do Belgicka a Švajčiarska..

5.2 Analýza odvetvia dopravy a skladovania v Slovenskej republike – vybrané ukazovatele

Odvetvie cestnej prepravy a logistiky, v ktorom spoločnosť pôsobí, je charakteristické nehmotnosťou. Podniky v odvetví ponúkajú služby. Ak hovoríme o výrobnom podniku, je oveľa jednoduchšie určiť a definovať životný cyklus výrobkov. Životný cyklus jej jednou z kľúčových činiteľov, ktoré ovplyvňujú strategické ciele. Ak ide o podnik služieb, na životný cyklus a jeho definovanie sa často zabúda, a to aj napriek tomu, že aj služby starnú a treba ich neustále inovovať. Služby si takisto vyžadujú kreativitu a nové nápady, aby podniky, ktoré ich poskytujú, prebehli konkurenciu, získali si a udržali zákazníka.

Vývoj odvetvia dopravy a logistiky v Slovenskej republike³⁹ bol od roku 2008 ovplyvnený hospodárskou krízou, ktorá sa výraznejšie prejavila v roku 2009. Vplyv hospodárskej krízy odzrkadľuje graf vývoja tržieb v odvetví dopravy a logistiky, ktorý môžeme vidieť na nasledujúcej strane. Tržby v roku 2008 vzrástli na 5899 mil.€ a v roku 2009 nastalo ich zníženie takmer o 17% - na 4902 mil.€. V roku 2010 sa situácia v odvetví oproti predošlému roku značne stabilizovala a tie podniky, ktoré boli schopné, prežili. V roku 2010 dosiahlo odvetvie tržby 5609 mil.€, čo predstavovalo 14,42%-ný nárast oproti roku 2009.

Obrázok č.9: Tržby v doprave od roku 2007 do roku 2010

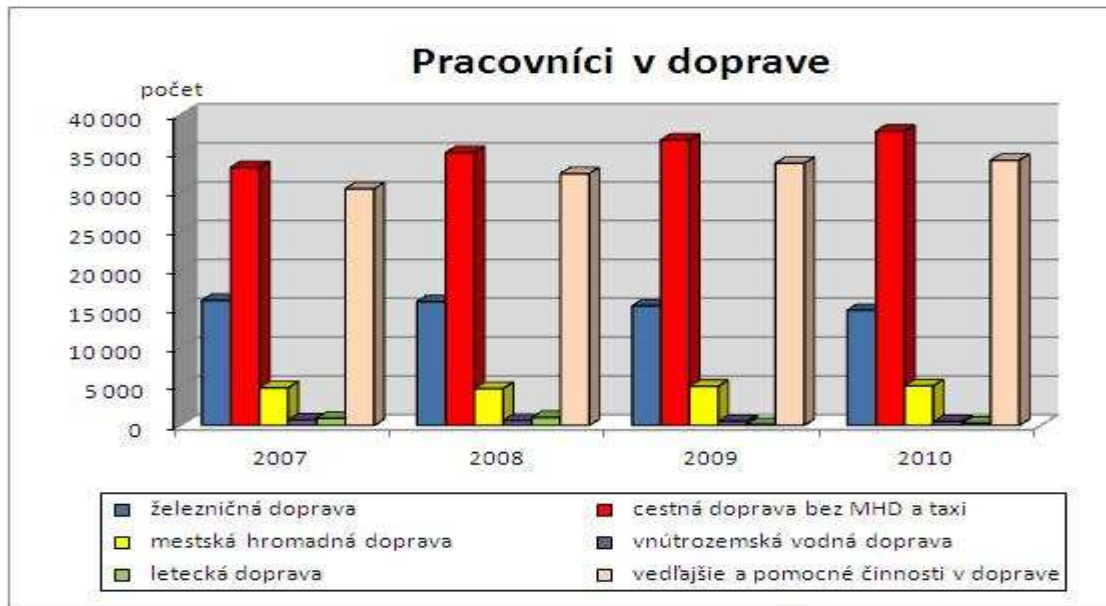

Zdroj: Údaje Štatistického úradu

V odvetví dopravy a skladovania bolo v roku 2008 zamestnaných takmer 94 tisíc pracovníkov, čo predstavovalo vyše 4%-ný nárast oproti predošlému obdobiu. Do roku 2010 sa tento rast spomalil a medziročne vzrastal počet zamestnaných ľudí v tomto odvetví len v priemere o 1%. V roku 2010 počet zamestnancov v doprave a skladovaní dosiahol počet 95.867 pracovníkov. Podrobný prehľad prináša obrázok nižšie.

³⁹ Statistics.sk, *Údaje o odvetví dopravy*. [online] dostupné na internete <<http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=193>>

Obrázok č.10 : Počet pracovníkov v doprave od roku 2007 do roku 2010

Zdroj: Údaje Štatistického úradu

Znížený nárast môžeme vidieť aj čo sa týka priemernej mesačnej mzdy v odvetví. V roku 2009 dokonca mierne poklesla o 1% zo 706€ v roku 2008 na 702€. V roku 2010 sa úroveň priemernej mesačnej mzdy zvýšila o 2,4%, t.j. na 719€.

Napriek tomu, že stále pretrvávajúca hospodárska kríza spôsobila pomalší rast v odvetví, priniesla tiež nové možnosti, týkajúce sa rozvoja a trendov v logistike. Spoločnosti sa snažia tento vývoj a trendy sledovať a využiť vo svoj prospech. Okrem zaznamenanaj úzkej spolupráce s klientom, prišiel nový trend v organizácii činností podnikov, mnohé podniky sa zamerali na svoje kľúčové činnosti a pre ostatné vedľajšie činnosti zvolili outsourcing ako zdroj pre zníženie nákladov a zefektívnenie hlavných činnosti. Ďalším trendom v tomto odvetví je spolupráca v oblasti dopravy v rámci Európy. „Podľa Európskeho zasielateľského zväzu náklady na prepravu tovarov predstavujú asi 30 % celkových nákladov dodávateľského reťazca. Preto sa spoločnosti snažia hľadať cesty, ako redukovať vzdialenosti, ktoré tovar prekoná a niektoré experimentujú s riešeniami, ktoré v sebe zahŕňajú spoluprácu dokonca aj s konkurenciou.“⁴⁰ Výsledky zatiaľ vyzerajú sľubne, ako uviedla Transport Intelligence, pokusy o optimalizáciu vozových zásielok znamenali úspory nákladov a zvýšenú efektívnosť o 6–10 %. Môžeme uviesť niekoľko výhod plynúcich z kooperácie v oblasti dopravy a logistiky. Medzi najvýznamnejšie benefity

⁴⁰ Transport.sk, Údaje o odvetví dopravy. [online] dostupné na internete <<http://www.transport.sk/spravy/logistika/3370-spolupraca-v-oblasti-dopravy-v-europe.html>>

spolupráce zaradujeme efektívnejší manažment zásob, nárast frekvencie dodávok, úspory z rozsahu pre MSP, zníženie prepravných nákladov a i.

5.3 Finančno-ekonomická analýza podniku Transport XY, s.r.o.

Ako sme už uviedli v teoretickej časti, finančno-ekonomická analýza patrí medzi základné prvky finančného riadenia podniku. Pomáha predikovať budúci vývoj podniku a zároveň môžeme prostredníctvom analýzy zhodnotiť a diagnostikovať stav podniku z historického hľadiska. Východiskom na vypracovanie finančno-ekonomickej analýzy je účtovná závierka, ktorá obsahuje množstvo zdrojov a údajov potrebných pre presné výpočty a výsledky. Naším zdrojom budú účtovné závierky podniku, zostavených podľa slovenských účtovných predpisov za roky 2008 – 2010 a tiež výročné správy podniku za sledované trojročné obdobie.

5.3.1 Horizontálna a vertikálna analýza súvahy a výkazu ziskov a strát podniku

Cieľom horizontálnej a vertikálnej analýzy účtovných výkazov bolo odhaliť a poukázať na zmeny jednotlivých položiek súvahy a výkazu ziskov a strát počas troch nasledujúcich rokov. Horizontálna analýza vyjadruje zmenu zložiek výkazov v časovom vývoji a vertikálna zisťuje percentuálny podiel jednotlivých zložiek majetku a zdrojov jeho krytia /prípadne tržieb a nákladov/. Hospodársky rok podniku je totožný s kalendárnym rokom. Pri analýze sme porovnávali tri za sebou idúce hospodárske roky /2008, 2009, 2010/. Spoločnosť

Horizontálna analýza súvahy

V celkovom majetku podniku v roku 2009 nenastala výrazná zmena oproti roku 2008, jeho hodnota poklesla len o necelých 1 %, v roku 2010 ale zaznamenal výrazný nárast o 23,24 %, ktorý bol zapríčinený nárastom dlhodobého hmotného majetku, konkrétne - obstaraním 33 nových nákladných vozidiel v hodnote 1,1 mil. €. Celkový počet vozidiel v majetku podniku tak ku koncu roka 2010 predstavoval 107 kusov.

Obežné aktíva podniku sa zvýšili v roku 2009 o 34,23 % . Najvýznamnejšou položkou obežného majetku boli pohľadávky z obchodného styku, ktoré sa mnohonásobne zvýšili,

čo spôsobila nepriaznivá platobná schopnosť odberateľov. Následkom toho bol aj pokles finančných prostriedkov na bankových účtoch. V roku 2009 kleslo množstvo peňazí v banke viac ako o 50 % a ani v roku 2010 sa situácia nezlepšila. Stav pohľadávok z obchodného styku sa v roku 2010 zvýšil o 16,02 %.

Časové rozlíšenie v roku 2009 kleslo o 31,09 % oproti predošlému roku. Sem môžeme zahrnúť zákonné havarijne poistenie, prevádzkové náklady a náklady na prenájom. V roku 2010 sa hodnota časového rozlíšenia zvýšila o 3,41 %. Toto zvýšenie bolo ovplyvnené nárastom prevádzkových nákladov ako aj rozšírením vozového parku.

Vlastné imanie podniku v roku 2009 narástlo o 56,62 %, v roku 2010 zaznamenalo hodnotu 564.334 € čo predstavovalo ďalší nárast o 35,32 %. Spoločnosť v roku 2009 dosiahla zisk o 8,11 % nižší ako v predošlom roku a výsledok hospodárenia z roku 2008 previedla na výsledok hospodárenia minulých období po odsúhlasení spoločníka. V roku 2010 dosiahla zisk vyšší o takmer 61 tis. €, t.j. o 10,56 %. Základné imanie spoločnosti sa za sledované obdobie nemenilo.

Závazky tvoria podstatnú časť pasív podniku. V roku 2009 poklesol ich celkový stav o 19,89 %, za čo môže najmä splatenie časti dlhodobých záväzkov voči materskej spoločnosti. V roku 2010 tieto záväzky stúpili o 10 %. Druhotná platobná neschopnosť podniku spôsobila zvýšenie krátkodobých záväzkov o 57,09 % ku koncu roka 2009 oproti roku 2008 a obdobná situácia nastala aj v roku 2010, kedy krátkodobé záväzky stúpili o 40,97 %.

Časové rozlíšenie kleslo z absolútnej hodnoty 1869 € v roku 2008 na 0 € v roku 2009 a nasledujúci rok sa tento stav nezmenil.

Horizontálna analýza výkazu ziskov a strát

V sledovanom období dosiahol podnik **tržby z predaja tovaru** len v roku 2010, kedy predal poľahy na sedadlá v hodnote 2521 €.

Tržby za predaj vlastných služieb majú každý rok stúpajúcu tendenciu. V roku 2009 narástli o 29,24 % oproti roku 2008 a v roku 2010 predstavoval ich nárast oproti minulému roku takmer 25,30 %. Došlo k zvýšeniu objemov, k zvýšeniu produktivity práce a optimalizovali sa ľudské zdroje. Zvýšenie objemu vlastných služieb signalizuje aj zvýšenie výrobnnej spotreby o 28,34 % a 40,04 %.

Osobné náklady tiež rástli v každom roku, čo zapríčinil permanentný nárast zamestnancov ako aj rast výšky miezd. V roku 2009 predstavoval nárast osobných nákladov o 44,25 % a v roku 2010 narástli tieto náklady o 26,73 %.

Čo sa týka finančnej činnosti podniku v roku 2008 podnik realizoval kurzové zisky v hodnote 301.675 € a v nasledujúcom roku klesli na 0 €, v roku 2010 bola situácia rovnaká ako v predošlom roku. Nákladové úroky mali naopak pozitívny pohyb. Znížili sa o 19 % a 37,62 %.

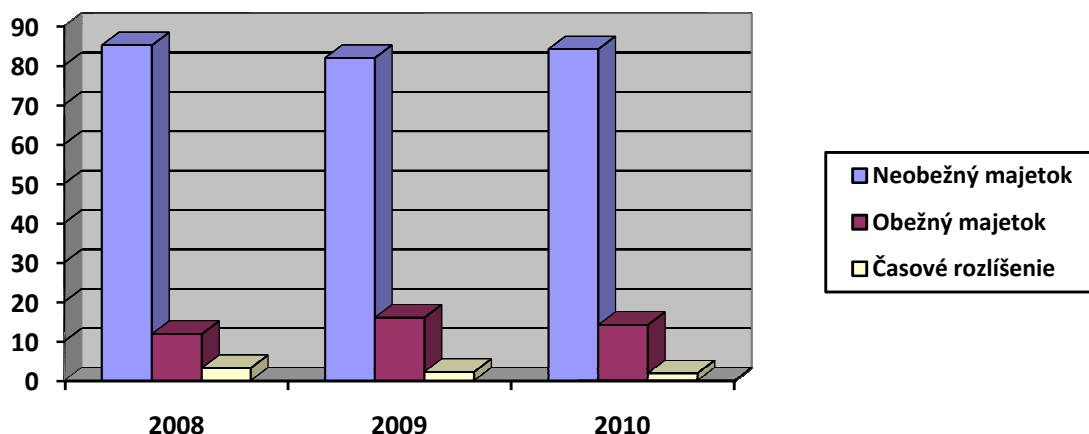
Vývoj **výsledku hospodárenia** mal v roku 2009 negatívny charakter a klesol približne o 8 %, v nasledujúcom roku 2010 bol však vykázaný zisk v hodnote 638.552 €, čo predstavovalo nárast o 10,56 %.

Vertikálna analýza súvahy

AKTÍVA

Najvýraznejší podiel na aktívach podniku mal samozrejme **dlhodobý nehmotný majetok**, ktorého podiel sa hýbal od 81,80 % z celkových aktív v roku 2008 až po 84,05 % v roku 2010. V roku 2010, ako už bolo spomínané, podnik obstaral ďalšie ťahače a nákladné automobily.

Graf č.1: Prehľad stavu aktív podniku za obdobie 2008 - 2010

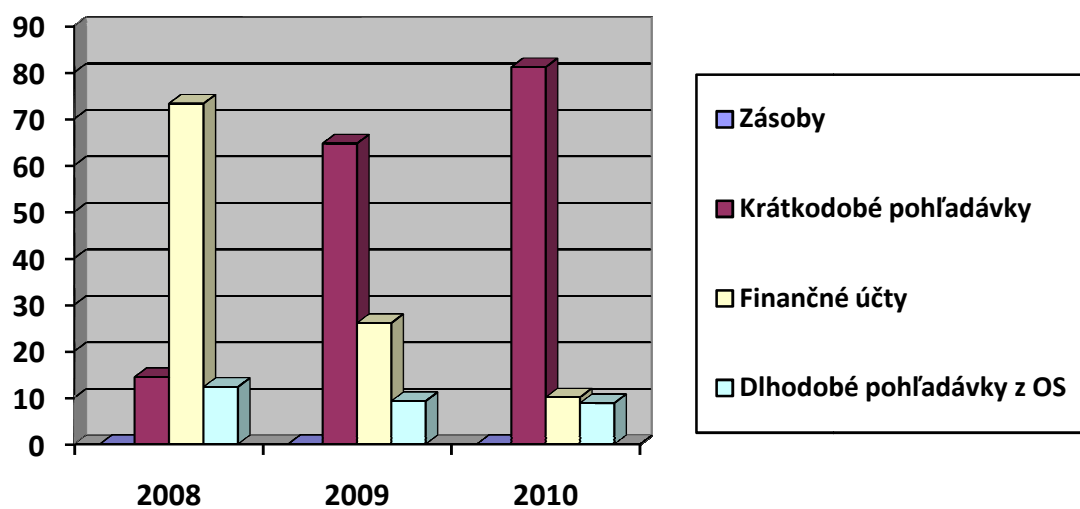

Zdroj: Vlastné spracovanie, finančné výkazy podniku

Ďalšou časťou aktív je **obežný majetok**, ktorí tvoril v roku 2008 11,80 % aktív, v roku 2009 jeho podiel na aktívach vzrástol na takmer 16 % a v roku 2010 tvoril 14,10 % z celkového majetku. Obežné aktíva sa skladali zo zásob, ktoré tvoria nepatrnú časť obežného majetku nášho podniku, z dlhodobých pohľadávok z obchodného styku a

z krátkodobých pohľadávok a finančných účtov. Dlhodobé pohľadávky z obchodného styku tvorili približne 10 % obežného majetku počas celých troch rokov. Ostatné dve položky predstavovali najvyšší podiel na obežných aktívach. V roku 2009 predstavoval podiel krátkodobých pohľadávok na obežnom majetku 64,69 %. Prejav hospodárskej krízy sa odrazil na platobnej neschopnosti odberateľov, zvýšila sa hodnota pohľadávok podniku a znížil sa podiel finančných účtov na obežných aktívach. V roku 2010 táto tendencia pokračovala, pričom krátkodobé pohľadávky tvorili až 81,10 % z celkového obežného majetku.

Graf č.2 : Prehľad stavu obežného majetku podniku za obdobie 2008 - 2010

Zdroj: Vlastné spracovanie, finančné výkazy podniku

Časové rozlíšenie - NBO tvorilo v roku 2008 3,16 % z celkového majetku a jeho podiel sa výrazne nemenil počas sledovaného obdobia, mal mierne klesajúcu tendenciu.

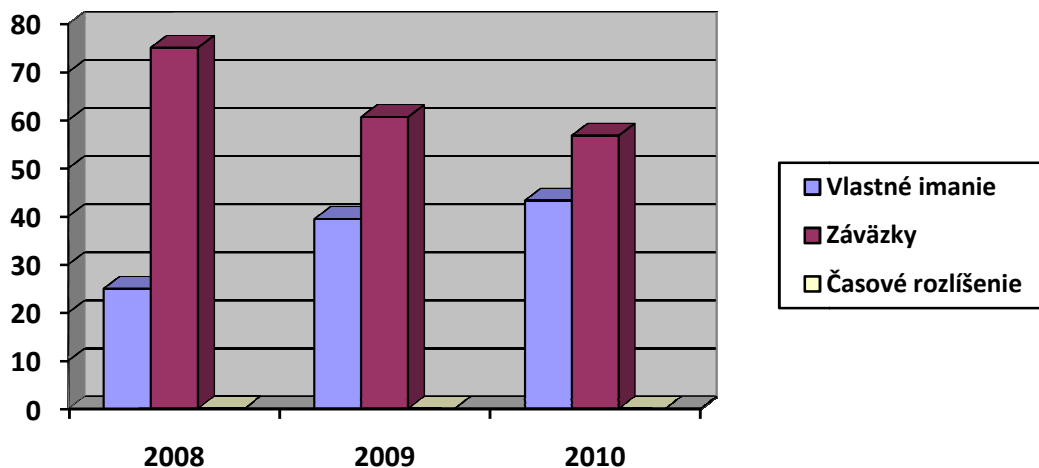
PASÍVA

Vlastné imanie spoločnosti predstavovalo v roku 2008 takmer 25 % z celkových pasív. V roku 2009 sa jeho podiel na pasívach zvýšil na 39,39 % a v roku 2010 tvorilo vlastné imanie 43,25 % pasív. Najvýznamnejšou položkou bol zisk bežného a minulého obdobia. Zisk bežného roku sa počas sledovaných rokov neprerозdeľoval medzi spoločníkov, ale bol prevedený na účet výsledku hospodárenia minulých období. V roku 2010 tvoril zisk minulých období až 64,11 % vlastného imania. Základné imanie sa nemenilo a predstavovalo od 5,8 % - 12,16 % vlastného imania.

Závazky mali najväčší podiel na vlastnom imaní počas celého sledovaného obdobia. Najvýraznejšou položkou záväzkov boli dlhodobé záväzky voči materskej spoločnosti – konkrétne dlhodobá pôžička, ktorá predstavovala v roku 2008 až 93,94 % všetkých záväzkov spoločnosti. V roku 2009 spoločnosť splatila časť pôžičky, a tak jej podiel na záväzkoch klesol na 89,17 %. Krátkodobé záväzky tvorili od 5,44 % všetkých pasív v roku 2008 až do 13,05 % v roku 2010. Hlavnými položkami krátkodobých záväzkov boli záväzky voči zamestnancom, daňové záväzky a záväzky z obchodného styku. Záväzky z obchodného styku mali stúpajúci vývoj. Vplyv mala najmä hospodárska recesia, ktorá spôsobila nižšiu schopnosť podniku uhrádzať načas svoje záväzky.

Časové rozlíšenie tvorilo len 0,05 % pasív v roku 2008. V ďalších rokoch spoločnosť o časovom rozlíšení neúčtovala.

Graf č.3: *Prehľad stavu pasív podniku za obdobie 2008 - 2010*

Zdroj: Vlastné spracovanie, finančné výkazy podniku

Vertikálna analýza výkazu ziskov a strát

Tržby z predaja vlastných služieb predstavovali podstatnú časť všetkých výnosov počas všetkých troch rokov. Ich podiel sa pohyboval nad 90 %, v roku 2009 dokonca tržby z poskytovania vlastných služieb predstavovali 99,73 % z celkových výnosov. Podiel pridanej hodnoty na výnosoch mal tiež stúpajúci vývoj.

Medzi najvýznamnejšie nákladové položky patrí **výrobná spotreba**, ktorá predstavovala v roku 2008 44,89 % a v nasledujúcich rokoch mala rastúcu tendenciu. V roku 2010 tvorila až 50,15 % celkových nákladov. Najväčšou časťou výrobnéj spotreby boli služby – najomné, cestovné náhrady vodičov a administratívne náklady. Podiel osobných nákladov

sa pohyboval okolo 22 % počas celého sledovaného obdobia. Ďalšou výraznou nákladovou položkou boli odpisy dlhodobého hmotného majetku, keďže spoločnosť vlastní vozový park. Park sa každým rokom postupne rozširoval, podiel na nákladoch mali odpisy v rozpätí 19 % - 21 %.

Finančné náklady predstavovali v roku 2008 12,90 % zo všetkých nákladov. Podiel sa postupne zmenšoval, v roku 2010 tvorili finančné náklady 6,85 % nákladov.

Spoločnosť vykázala každý rok počas sledovaného obdobia z bežnej činnosti zisk. V roku 2008 spoločnosť dosiahla zisk vo výške 749.916 €, ktorý predstavoval 20,21 % z celkových výnosov. Aj napriek tomu, že zisk absolútne rástol, jeho podiel na výnosoch spoločnosti sa znižoval na 16,19 % v roku 2009 a 14 % v roku 2010.

5.3.2 *Zlaté bilančné pravidlo*

Bilančné pravidlo predstavuje skutočnosť, že dlhodobý majetok spoločnosti by mal byť krytý len z dlhodobých finančných zdrojov, ktorými spoločnosť disponuje. Mal by teda platiť nasledujúci vzťah:

Neobežný majetok < Dlhodobé finančné zdroje

V reáli môžu nastať dve situácie, a to spoločnosť je buď:

- **Prekapitalizovaná** – platí, že $NM < DFZ$, alebo
- **Podkapitalizovaná** – platí, že $NM > DFZ$

V našej spoločnosti nastal prvý prípad, spoločnosť má viac dlhodobých zdrojov krytia majetku, ako je hodnota neobežného majetku. Táto situácia je žiadaná, spoločnosť kryje všetok neobežný majetok dlhodobými finančnými zdrojmi a nevyužíva na krytie krátkodobé finančné zdroje. Konkrétne výsledky prináša tabuľka nižšie.

Tabuľka č.4 : Výpočet zlatého bilančného pravidla za podnik – krytie dlhodobého majetku za obdobie 2008 - 2010

ZBP	2008	2009	2010
NM	3 479 156.00	3 319 266.00	4 201 793.00
DFZ	3 903 404.00	3 790 261.00	4 604 846.00
Rozdiel	424 248.00	470 995.00	403 053.00
Výsledok	Prekapitalizovaný	Prekapitalizovaný	Prekapitalizovaný

Zdroj: Vlastné spracovanie, finančné výkazy podniku

To isté by malo platiť aj pre krytie obežného majetku spoločnosti krátkodobými zdrojmi. Naša spoločnosť je schopná kryť obežný majetok krátkodobými zdrojmi a časťou dlhodobých zdrojov. Situácia podniku je z hľadiska bilančného pravidla pre spoločnosť priaznivá.

Tabuľka č.5 : Výpočet zlatého bilančného pravidla za podnik – krytie krátkodobého majetku za obdobie 2008 - 2010

ZBP	2008	2009	2010
OM	612 075.00	737 220.00	797 221.00
KZ	187 827.00	266 225.00	394 168.00
Rozdiel	-424 248.00	-470 995.00	-403 053.00
Výsledok	ČPK záporné	ČPK záporné	ČPK záporné

Zdroj: Vlastné spracovanie, finančné výkazy podniku

Ako vidíme v tabuľke, spoločnosť dosiahla vo všetkých troch rokoch záporný čistý pracovný kapitál. Je ale schopná kryť zvyšný obežný majetok dlhodobými finančnými zdrojmi.

5.3.3 Vybrané pomerové ukazovatele a ich analýza

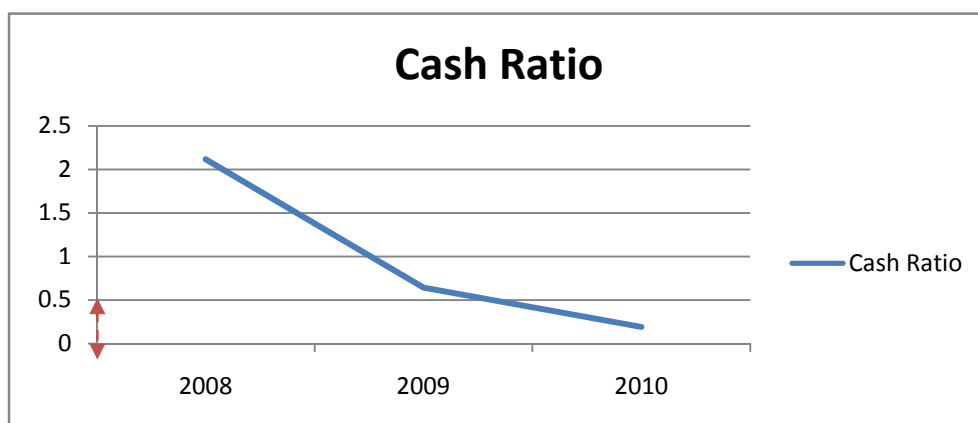
Ukazovatele likvidity

Predstavujú a udávajú mieru podniku premeniť svoje aktíva na pohotovú peniaze v prípade potreby tak, aby bol podnik schopný uhrádzať svoje záväzky včas. Likvidita sa delí na tri stupne:

1. CASH RATIO – alebo likvidita prvého stupňa, vypovedá o vzťahu medzi pohotovými peňažnými prostriedkami/ najlikvidnejšou časťou aktív podniku/ a krátkodobých záväzkov. Teda vyjadruje, koľko pohotových peňažných prostriedkov pripadá na 1 € krátkodobých záväzkov. Odporúčaný interval pre ukazovateľ je 0,2 - 0,6.

Pohotová likvidita sa počas sledovaného obdobia menila výrazne. V roku 2008 boli jej hodnoty vysoko nad intervalom. Spoločnosť disponovala veľkým množstvom peňazí na bankových účtoch, viazala viac finančných prostriedkov, než bolo potrebné. V roku 2009 sa ukazovateľ blížil k odporúčanému intervalu a v roku 2010 ukazovateľ prudko klesol na 0,192 a však hodnoty sa výrazne nelíšili od intervalu. Hlavnou príčinou poklesu okamžitej likvidity bola znížená platobná schopnosť odberateľov. Podnik vykazoval stále vyššie pohľadávky, ale peniaze na bankových účtoch mali opačný vývoj. Prehľad vývoja likvidity prvého stupňa môžete vidieť v nasledujúcom grafe, pričom červená šípka ohraničuje odporúčaný interval:

Graf č.4 : Prehľad vývoja likvidity 1. stupňa podniku za obdobie 2008 - 2010

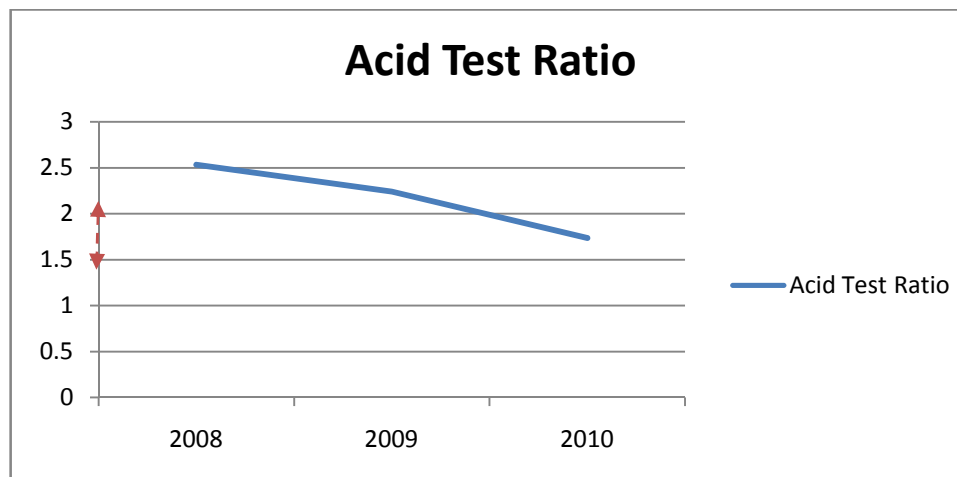

Zdroj: Vlastné spracovanie, finančné výkazy podniku

2. ACID TEST RATIO – tiež nazývaná likviditou druhého stupňa, udáva schopnosť spoločnosti hradiť záväzky a dopĺňa výpočet L1 o sumu krátkodobých pohľadávok.

Hodnoty bežnej likvidity sa v sledovanom období takisto menili. V roku 2008 spoločnosť dosahovala hodnoty L2 nad odporúčaným intervalom /1,5 – 2,0/, v nasledujúcom roku sa L2 priblížila k odporúčaným hodnotám a najlepšie, čo sa týka intervalu bola na tom spoločnosť v roku 2010, kedy L2 dosiahla hodnotu 1,736. Ako sa ukazovateľ vyvíjal si ukážeme na grafe:

Graf č.5 : Prehľad vývoja likvidity 2. stupňa za obdobie 2008 - 2010

Zdroj: Vlastné spracovanie, finančné výkazy podniku

3. CURRENT RATIO – predstavuje celkovú likviditu, ktorá zadáva schopnosť podniku uhrádzať svoje záväzky a pri jej výpočte zohľadňuje aj vplyv zásob. Odporúčané hodnoty ukazovateľa sú od 2 do 2,5.

Naša spoločnosť nedisponuje veľkým množstvom zásob. Táto skutočnosť sa odrazila aj na hodnotách celkovej likvidity L3, ktoré sú totožné s hodnotami bežnej likvidity L3. Teda aj graf L3 je úplne rovnaký. Ukazovateľ mal rovnako klesajúci vývoj počas sledovaných rokov.

Ukazovatele zadlženosti

Tieto ukazovatele nám pomáhajú sledovať finančnú situáciu podniku. Zisťujeme pomocou nich, či má podnik vhodnú štruktúru finančných zdrojov, vhodný pomer vlastných a cudzích zdrojov na financovanie svojej činnosti. Pomer vlastného a cudzieho kapitálu veľmi výrazne ovplyvňuje balans – stabilitu podniku. Jedným z ukazovateľov je **stupeň samofinancovania** podniku, ktorý vyjadruje podiel vlastných zdrojov na celkovom kapitáli podniku. Tento ukazovateľ mal stúpajúci vývoj. Kým v roku 2008 bol podiel vlastného kapitálu len 25 % na celkovom kapitáli, v roku 2009 stúpol na 39 % a v roku 2010 predstavoval vlastný kapitál 43 % celkových zdrojov. **Stupeň zadlženosti** mal teda

opačnú tendenciu. Náš podniku svoju situáciu počas sledovaného obdobia z roka na rok zlepšoval. Od roku 2008 sa hodnota ukazovateľa zmenila o 18 % a v roku 2010 tvoril cudzí kapitál 57 % celkového kapitálu podniku.

Ukazovateľ **finančná páka** bol v roku 2008 za kritickou hranicou, kedy podnik vykazoval hodnotu 4, čo znamenalo vysoké ohrozenie podniku a veľkú mieru zadlženia. V roku 2009 podnik zlepšil svoj stav zadlženia a hodnota finančnej páky klesla pod hranicu ohrozenia 3. V rokoch 2009 a 2010 bola finančná páka na úrovni 2,54 a 2,31, čo je prijateľná miera podielu cudzieho kapitálu a vlastných zdrojov.

Platobná neschopnosť podniku mala negatívny vývoj. V roku 2008 bola na úrovni 2,4, čo je viac ako 1, teda podnik vykazoval primárnu platobnú neschopnosť. Ďalších rokoch ale ukazovateľ klesol pod úroveň 1, podnik doplatil na platobnú neschopnosť svojich odberateľov a dostal sa do sekundárnej platobnej neschopnosti. Vývoj ukazovateľov interpretuje tabuľka:

Tabuľka č.6 : *Prehľad hodnôt ukazovateľov zadlženosti podniku za obdobie 2008 - 2010*

Ukazovatele zadlženosti	Jednotka	2008	2009	2010
Stupeň samofinancovania	%	25	39	43
Stupeň zadlženosti	%	75	61	57
Finančná páka	%	4,01	2,54	2,31
Platobná neschopnosť	%	2,4	0,63	0,65
Krytie dlhod.majetku	%	1,12	1,14	1,1

Zdroj: Vlastné spracovanie, finančné výkazy podniku

Ukazovateľ **krytia dlhodobého majetku** nášho podniku mal priaznivé hodnoty počas celých troch rokov. Dosahoval hodnoty nad 1, čo znamenalo, že podnik dokázal kryť svoj dlhodobý majetok zo svojich dlhodobých finančných zdrojov, ako nám už vyplynulo pri posudzovaní zlatého bilančného pravidla.

Ukazovatele aktivity

Ukazovatele aktivity nám umožňujú odhaliť, ako spoločnosť dokáže využívať svoj majetok. Vypovedajú nám o hospodárení našej spoločnosti s jej aktívami. **Doba inkasa pohľadávok** predstavovala v roku 2008 7,46 dní. V nasledujúcom období počet dní inkasa

stúpol výrazne na 34,78 a 37,85 dní. Tento vývoj mal negatívny vplyv na likviditu podnik, ktorá zaznamenala zhoršenie výsledkov. **Doba splácania záväzkov** stúpila v roku 2009 o približne 5 dní oproti predošlému roku a v roku 2010 podnik uhradil svoje záväzky v priemere do 30,03 dní od ich vzniku. **Doba obratu stálych aktív** bola v roku 2008 na úrovni 438,52 dní. Podnik počas nasledujúcich rokov stav ukazovateľa zlepšil, keď v roku 2010 obrátil svoje aktíva za 330,86 dní, ako môžeme vidieť v tabuľke:

Tabuľka č.7 : *Prehľad hodnôt ukazovateľov aktivity podniku za obdobie 2008 - 2010*

Ukazovatele aktivity	Jednotka	2008	2009	2010
Doba obratu majetku(aktív)	dni	438,52	336,41	330,86
Obrat majetku(obrátka aktív)	koef.	0,83	1,08	1,1
Doba obratu krátkodob.pohľadávok	dni	7,46	34,72	37,85
Doba splatnosti záväzkov	dni	22,55	27,58	30,03

Zdroj: Vlastné spracovanie, finančné výkazy podniku

Ukazovateľ **obratu aktív** sa vyvíjal pozitívne. Kým v roku 2008 sa neobežné aktíva obrátili len 0,83 - krát za rok, v rokoch 2008 a 2009 sa táto obrátka zvýšila na približne 1,1krát za rok. Ukazovatele nášho podniku vykazovali vo všetkých troch rokoch lepšie hodnoty v porovnaní s ostatnými podnikmi v okolí.

Ukazovatele rentability

Ako prvý ukazovateľ uvádzame **rentabilitu tržieb – ROS**. Hodnota ukazovateľa bola v roku 2008 najvyššia počas celého sledovaného obdobia. Náš podnik dokázal zhodnotiť výrobné činitele na 18,46 %. V ďalších rokoch výnosnosť tržieb klesala. V roku 2010 mal ukazovateľ hodnotu o 6,16 % nižšiu, teda podnik dosiahol výnosnosť svojej hospodárskej činnosti len 11,58 %.

Rentabilita aktív mala takisto negatívny vývoj. V roku 2008 dosiahla úroveň 18,65 %, ale medziročný pokles v priemere o 2,26 % znamenal, že v roku 2010 podnik dokázal zhodnotiť svoje celkové aktíva na 14,13 %.

ROE – alebo tiež **rentabilita vlastného imania** mala vyššie hodnoty ako ROA, čo značilo priaznivý vývoj podniku.

Tabuľka č.8 : *Prehľad hodnôt ukazovateľov rentability podniku za obdobie 2008 - 2010*

Ukazovateľ	Jednotka	2008	2009	2010
Rentabilita tržieb ROS	%	18,46	13,12	11,58
Rentabilita vlastného kapitálu ROE	%	61,61	36,15	29,54
Rentabilita aktív ROA	%	18,65	16,93	14,13

Zdroj: Vlastné spracovanie, finančné výkazy podniku

Na začiatku sledovaného obdobia dosahoval náš podnik zhodnotenie vlastného kapitálu až do výšky takmer 62 %. Postupne však klesal aj tento ukazovateľ, jeho hodnota v roku 2010 sa zmenšila viac ako o polovicu a podnik dokázal v tomto roku zhodnotiť svoje vlastné zdroje vo výške 29,54 %.

5.3.4 *Použitie metódy na zhodnotenie vývoja finančnej situácie podniku*

Na zhodnotenie finančnej situácie podniku sme v práci použili viaceré metódy. Jednou z nich je aj metóda nazývaná **Rýchly test**, ktorá nám umožnila pomerne rýchlo zhodnotiť situáciu podniku na základe analýzy daných ukazovateľov, s ktorými pracuje.

Tabuľka č.9 : *Rýchly test nášho podniku za obdobie 2008 - 2010*

	2008	2009	2010
Vlastné imanie	1020090	1597651	2161985
Spolu VI a Z	4091231	4056486	4999014
Závazky	3069272	2458835	2837029
Finančné účty	353844	168857	71004
VH za bežné ÚO	628511	577561	638552
Odpisy	640250	788720	940135
Tržby z predaja vl.výr.a sl.	3405323	4401197	5512257
Nákladové úroky	134567	109003	67992
Výsledok rýchleho testu	5	4	5
	Stabilizovaný	Stabilizovaný	Stabilizovaný

Zdroj: Vlastné spracovanie, finančné výkazy podniku

Náš podnik dosiahol v rýchlom teste výborné výsledky. Test ukázal, že náš podnik je vo všetkých troch sledovaných rokoch stabilizovaný a jeho platobná neschopnosť je na nízkej úrovni. Na stupnici od 0 – 20 dosiahol 5 bodov v roku 2008, v nasledujúcom roku dokonca svoju situáciu zlepšil o bod a v roku 2010 dosiahol opäť 5 bodov. Test hodnotí náš podnik priaznivo najmä vďaka dostatočnému množstvu dlhodobých finančných zdrojov, ktorými podnik disponuje. Podnik tiež každoročne počas sledovaného obdobia dosiahol zisk, zvyšoval tržby za poskytnuté služby a zvyšoval produktivitu práce. Negatívny vplyv na celkovú situáciu podniku mal určite znižujúci sa stav krátkodobých finančných zdrojov.

Index bonity

Prostredníctvom tejto metódy sme zistili bonitu nášho podniku. Metóda využíva 6 ukazovateľov. Hodnotenie sme uskutočnili na základe nasledujúcej stupnice:

<i>extrémne zlá</i>	<i>veľmi zlá</i>	<i>zlá</i>	<i>určité problémy</i>	<i>dobrá</i>	<i>veľmi dobrá</i>	<i>extrémne dobrá</i>
- 3	- 2	- 1	0	1	2	3

Aj táto metóda potvrdila, že je náš podnik vo veľmi dobrej situácii.

Tabuľka č:10 *Index bonity nášho podniku za obdobie 2008 - 2010*

	2008	2009	2010
Index bonity	3	3	3
	Veľmi- extrémne dobrá	Veľmi- extrémne dobrá	Veľmi- extrémne dobrá

Zdroj: Vlastné spracovanie, finančné výkazy podniku

Vo všetkých troch rokoch dosiahol index bonity rovnakú hodnotu + 3. Keď pozrieme na stupnicu indexu, vidíme, že náš podnik počas celého obdobia dosahuje najlepšie možné hodnotenie, ktoré predstavuje stabilitu podniku a tiež aj nízku úroveň platobnej neschopnosti.

Index dôveryhodnosti IN05

Tento index pripomína svojou skladbou Altmanovo Z – skóre. Skladá sa z piatich ukazovateľov. Pomocou ich výpočtov sme zistili situáciu nášho podniku, ktorú nám lepšie priblíži tabuľka:

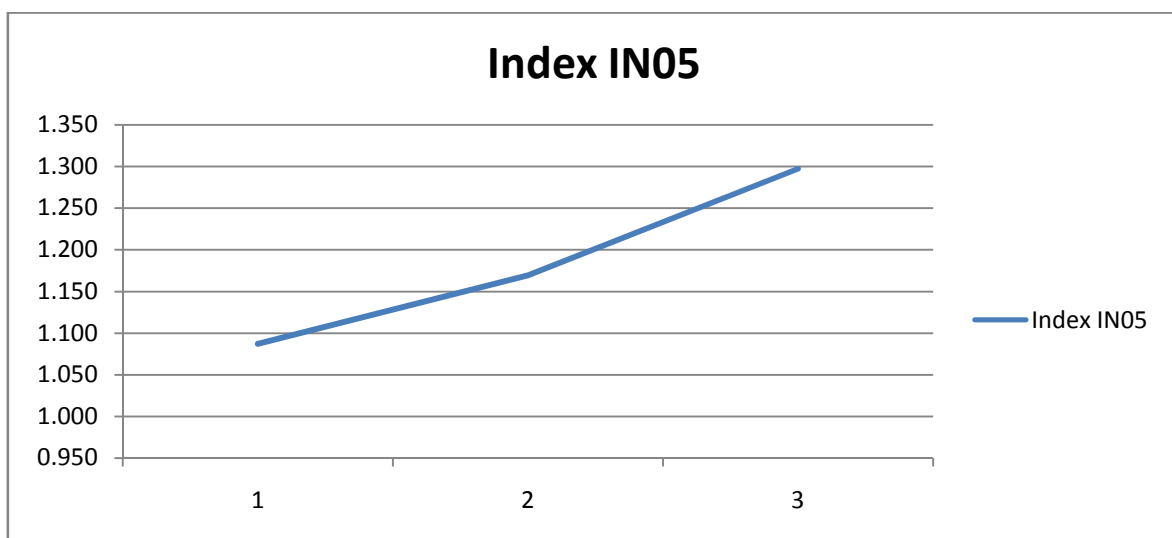
Tabuľka č.11 : *Index dôveryhodnosti nášho podniku za obdobie 2008 - 2010*

INDEX IN05	2008	2009	2010
0,13 * Aktíva/Cudzí kapitál	0,173	0,214	0,229
0,04 * EBIT/Nákladové úroky	0,263	0,302	0,496
3,97 * EBIT/ Aktíva	0,216	0,203	0,169
0,21 * Výnosy/Aktíva	0,175	0,228	0,232
0,09 * Obežné aktíva/(Krátkod. zdroje + Krátkod. bank. úver)	0,260	0,222	0,171
Index IN05	1,087	1,169	1,297

Zdroj: Vlastné spracovanie, finančné výkazy podniku

Ako vidíme, náš podnik sa v roku 2008 nachádzal v šedej zóne, teda nevytváral žiadnu hodnotu. V ďalších rokoch podnik svoju situáciu mierne zlepšil. Index ale nepresiahol hranicu 2, čo by znamenalo stabilizovanú situáciu.

Graf č.6 : *Prehľad vývoja Indexu IN05 za sledované obdobie*

Zdroj: Vlastné spracovanie, finančné výkazy podniku

Zvýšil hodnotu svojich obežných aktív nákupom nových zdrojov, úroveň zadlženia postupne klesala a podnik mal dostatok finančných zdrojov na krytie svojich aktív. Podniku pri získaných výsledkoch nehrozí bankrot, naopak, má tendenciu pozitívneho vývoja do budúcnosti.

5.4 Analýza situácie podniku v interakcii s okolím

5.4.1 SWOT analýza

Pri spracovaní SWOT analýzy podniku sme vychádzali s údajov z odvetvia dopravy a logistických služieb, z postavenia podniku na trhu a z doterajšieho ekonomického vývoja podniku.

Tabuľka č.12 : SWOT analýza nášho podniku

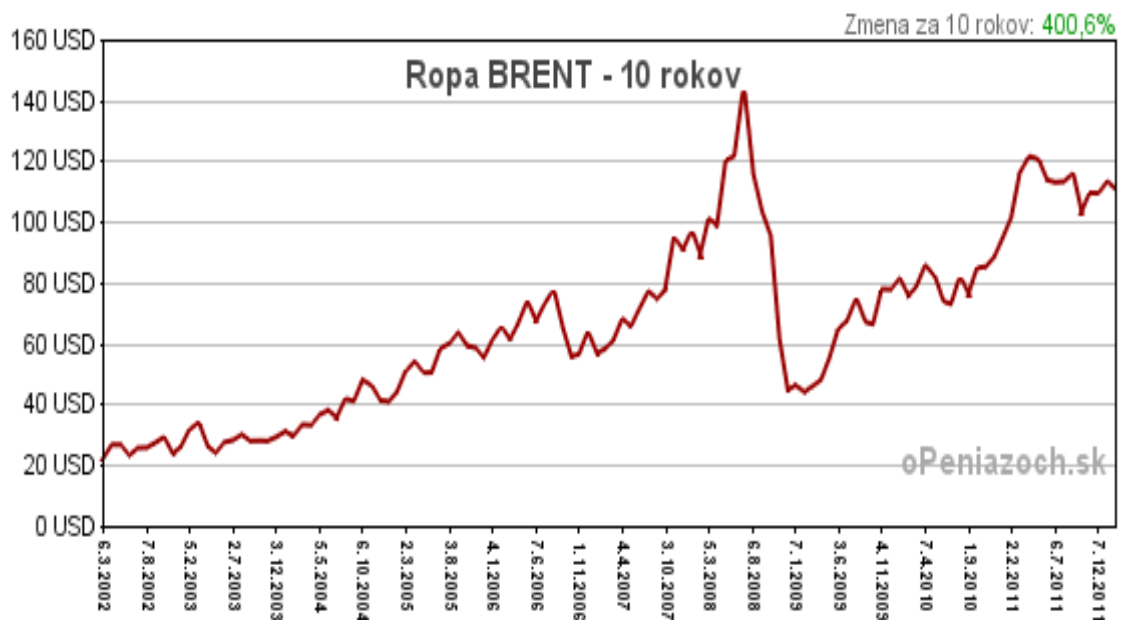
SWOT analýza spoločnosti Transport XY	
<p>Sily</p> <p>Kvalita poskytovaných služieb</p> <p>Rast produktivity a zefektívňovania práce</p> <p>Kvalifikovaní zamestnanci</p> <p>Pravidelná údržba vozového parku</p> <p>Optimalizácia ľudských zdrojov</p> <p>Cena poskytovaných služieb</p> <p>Lokalizácia podniku</p>	<p>Slabosti</p> <p>Slabé povedomie v SR</p> <p>Krátka história na našom trhu</p> <p>Negatívny vplyv na životné prostredie</p> <p>Vysoké náklady</p> <p>Vplyv cien ropy</p>
<p>Príležitosti</p> <p>Rastúci dopyt po prepravných službách</p> <p>Trend outsourcingu prepravných služieb</p> <p>Lacná pracovná sila v SR oproti západným krajinám EÚ</p> <p>Zlepšovanie infraštruktúry v rámci EÚ</p> <p>Možnosť expanzie na nové trhy</p> <p>Rast trhového podielu na súčasných trhoch</p> <p>Zvýšenie investícií do vozového parku</p>	<p>Hrozby</p> <p>Silná konkurencia</p> <p>Rastúci vývoj cien PHM</p> <p>Sprísnenie a kontrola ISO noriem</p> <p>Súčasný ekonomický vývoj v EÚ</p> <p>Bariéry vstupu na nové trhy</p> <p>Vstup nových konkurentov - cenová vojna</p>

Zdroj: Vlastné spracovanie

Medzi **silné stránky** nášho podniku môžeme zaradiť kvalitu poskytovaných služieb. Podnik dáva veľký dôraz na služby, ktoré ponúka svojim zákazníkom. Prioritou sú včasné dodávky a servis spojený s logistickými službami. Výhodou podniku je aj cena poskytovaných služieb, ktorá je pomerne nižšia ako u konkurencie. Podnik sa dlhodobo usiluje o dodržanie State of Art infraštruktúry, ktorá vplýva pozitívne na životné prostredie. Silou je aj veľkosť a rozširovanie vozového parku. Podnik spracováva aj väčšie objednávky, v roku 2010 vlastnil 107 nákladných áut. Situovanie podniku na západnom Slovensku, v blízkosti hraníc s Rakúskou, Maďarskou i Českou republikou je takisto výhodou. V blízkosti hlavného mesta sa nachádza veľký počet podnikov, ktoré každodenne využívajú logistické služby a prepravu.

Ako **slabosť** sme uviedli slabé povedomie podniku na Slovensku. Na slovenskom trhu pôsobí zatiaľ len päť rokov. Podnik má silnú tradíciu najmä v Belgicku a Švajčiarsku a to využíva aj pri spolupráci so zahraničnými klientmi, ktorí majú záujem o prepravu medzi Slovenskom a ich domácou krajinou. Aj keď podnik vyhlasuje a zaväzuje sa k ochrane životného prostredia, stále produkuje množstvo exhalátov, ktoré majú negatívny vplyv na našu prírodu a naše zdravie. Slabou stránkou podniku je aj jej silná závislosť na vývoji cien ropy a ropných surovín. Spotreba pohonných hmôt patrí medzi majoritné náklady podniku. V posledných rokoch mala cenová hladina ropy skákajúcu tendenciu, ako vidíme v grafe:

Obrázok č.11 : Prehľad vývoja cien ropy za posledných 10 rokov

Zdroj: openiazoch.sk, Vývoj cien ropy. <http://openiazoch.zoznam.sk/zivot/makro/ropa.asp>>

V roku 2008 dosahovala cena ropy historické maximá, koncom roka však nastal prepád a od začiatku roku 2009 majú ceny ropy stúpajúci vývoj. Za posledných desať rokov sa cena ropy zvýšila o 400,60%.

Príležitostí pre podnik je široká škála. V posledných rokoch bol zaznamenaný zvýšený dopyt po prepravných a logistických službách. Vzrast dopytu po logistike ovplyvnili niekoľké trendy v tomto odvetví, ako napr.:⁴¹

- Globalizácia a medzinárodný outsourcing (najmä vďaka lacnejšej pracovnej sile, konkurenčnej práci)
- Viac diverzifikovaná škála požiadaviek zákazníkov, kombinovaná s posunom od výroby pre sklad k výrobe na objednávku
- Rozvoj inteligentných IT systémov
- Rastúci záujem o životné prostredie.

Rastúci dopyt môže byť pozitívnym stimulom k zvýšeniu trhového podielu na Slovensku a iných krajinách, ktorý je jedným z kľúčových cieľov podniku pre nasledujúce obdobie. Podnik by v prvom rade mal zapracovať na vytvorenie povedomia svojho obchodného mena.

Za najzávažnejšie **hrozby** podniku považujeme nové legislatívne obmedzenia zo strany Európskej únie i zo strany SR. Zladenie sa s európskymi normami predstavuje zvyšovanie finančných nákladov, ktoré by sa mohlo odraziť do cien poskytovaných služieb a tým ovplyvniť dopyt po logistike, znížiť tržby a tým zhoršiť postavenie podniku na trhu. Veľkou hrozbou, ktorá môže ovplyvniť kvalitu poskytovaných služieb / rýchlosť a dodanie tovaru načas /, je spomalenie výstavby komunikácii, keďže podnik zatiaľ využíva len cestné komunikácie na prepravu zákazníckeho tovaru. Hrozbu pre náš podnik predstavujú už existujúci konkurenti - veľkí medzinárodní prepravcovia, ktorí majú silné postavenie na trhu.

5.4.2 *Spiderweb analýza*

Pri spracovaní pavučinového grafu sme vychádzali z najaktuálnejších výsledkov podniku z roku 2010. Porovnávali sme hodnoty ukazovateľov nášho podniku s mediánovými

⁴¹Hnonline.sk, Doc. Dr. Ing. Heda Hansenová, 2007. *Trendy v logistike*. <<http://dal.hnonline.sk/c1-24930100-trendy-v-globalnom-obchode-a-logistike>>

hodnotami odvetvia cestnej prepravy. Na analyzovanie situácie podniku sme využili dvanásť ukazovateľov uvedených v tabuľke aj s výslednými hodnotami.

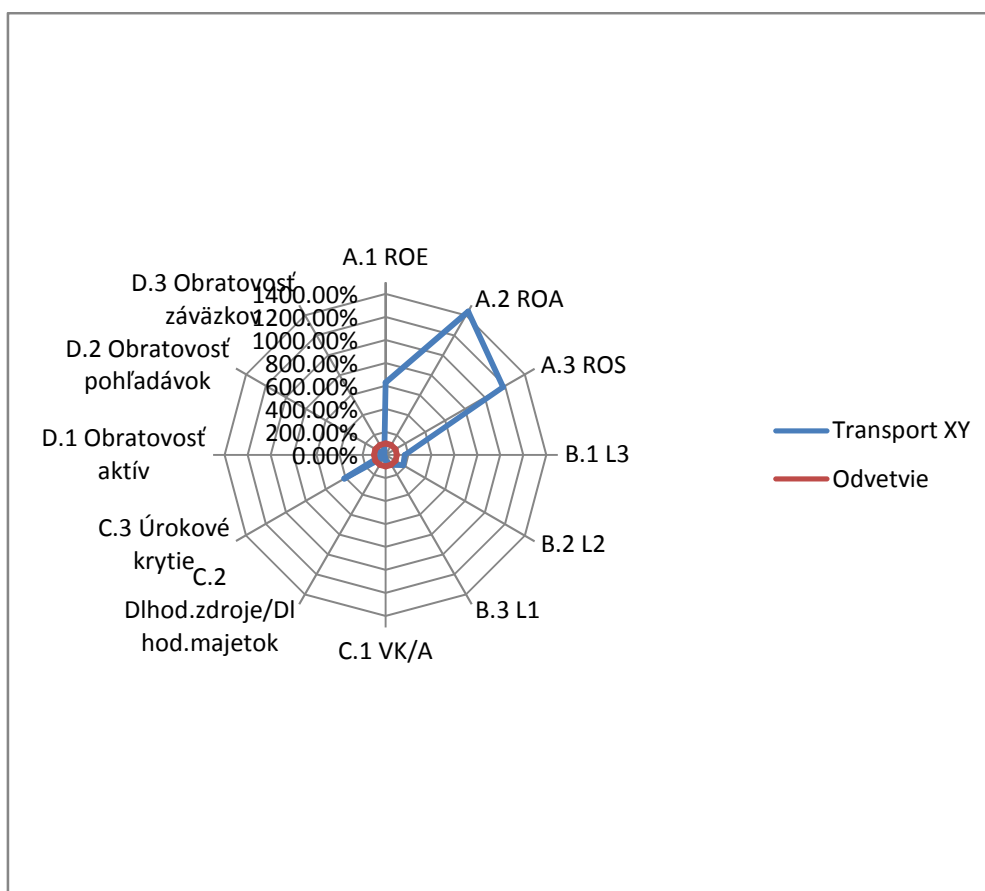
Tabuľka č.13 : Výsledné hodnoty ukazovateľov za náš podnik a za odvetvie v roku 2010

Kvadrant	Ukazovateľ	Transport XY	Odvetvie
A.1	ROE	29,54%	4,70%
A.2	ROA	14,13%	0,98%
A.3	ROS	11,58%	0,98%
B.1	L3	1,74%	1,03%
B.2	L2	1,74%	0,98%
B.3	L1	0,19%	0,19%
C.1	VK/A	43%	87%
C.2	Dlhod.zdroje/Dlhod.majetok	1,10%	7,42%
C.3	Úrokové krytie	6,58%	1,59%
D.1	Obratovosť aktív	0,64%	2,93%
D.2	Obratovosť pohľadávok	37,85%	59,55%
D.3	Obratovosť záväzkov	30,03%	158,07%

Zdroj: Vlastné spracovanie, finančné výkazy podniku

Pavučinový graf obsahuje dvanásť kvadrantov, pričom každý kvadrant predstavuje jeden ukazovateľ. Spojením hodnôt jednotlivých ukazovateľov za odvetvie nám vznikla v grafe červená kružnica, ktorá vyjadruje stredné hodnoty ukazovateľov podnikov v rovnakom odvetví. Modrá kružnica predstavuje situáciu nášho podniku, vyplývajúcu z hodnôt jednotlivých ukazovateľov.

Graf č.7 : Spider web analýza – porovnanie podniku s odvetvím v roku 2010

Zdroj: Vlastné spracovanie, finančné výkazy podniku

Z grafu vieme vyčítať, v akej situácii sa nachádza náš podnik vzhľadom k ostatným podnikom v rovnakom odvetví. Podnik dosahuje výrazne vyššiu rentabilitu tržieb, aktív aj vlastného imania oproti odvetviu. Pozitívne hodnoty voči okoliu vykazuje aj pri likvidite, náš podnik má dostatok zdrojov na splácanie svojich záväzkov voči partnerom, dodávateľom a zamestnancom. Negatívne výsledky z pohľadu porovnania s odvetvím dosahuje pri ukazovateľoch zadlženosti a aktivity. Náš podnik vykazuje výrazne nižšie hodnoty ukazovateľ obrátky pohľadávok. Daný stav vyplýva z neschopnosti odberateľov splácať svoje záväzky voči nášmu podniku načas. Nepriaznivý stav pre náš podnik zapríčinila najmä kríza a zvyšovanie cien ropy. Ceny ropy vzrástli od roku 2006 o vyše 100 %, najkritickejší stav bol v roku 2008, kedy ropa z pohľadu cien vykazovala historické maximum. Zvýšenie cien sa premietlo do zvyšovania nákladov, ktoré sa prejavilo v navýšení cien za poskytované prepravné služby. Odberatelia začali hľadať dodávateľov, ktorí im poskytnú rovnaké služby za najnižšiu cenu.

6. Diskusia - zhrnutie výsledkov

TRANSPORT XY, s.r.o. pôsobí na Slovensku od roku 2006. Spoločnosť vykonáva medzinárodnú cestnú nákladnú dopravu a poskytuje logistické služby. Schopnosť spoločnosti nepretržite pokračovať vo svojej činnosti závisí od rozhodnutia materskej spoločnosti.

Z hľadiska výsledku hospodárenia môžeme posúdiť náš hodnotený podnik ako vysoko úspešný. V rokoch 2008 a 2009 dosiahol zisk v hodnote 714 tisíc €, v roku 2010 dokonca svoj zisk zvýšil na 775 tisíc €.

V roku 2010 došlo oproti obdobiu roka 2009 k zvýšeniu objemu výkonov. Spoločnosť v danom roku pokračovala vo svojej činnosti, ktorú realizovala počas celého roka. Dosiahla sa vyššia produktivita práce a optimalizovali sa ľudské zdroje. Vývoj tržieb mal počas obdobia pozitívny charakter. Medziročne rástli výkony v priemere o 27 %. Rastúce tempo zaznamenali aj celkové náklady. Rast nákladov zapríčinili hlavne vysoké ceny pohonných hmôt, zvýšenie počtu pracovníkov a výška úrokov z pôžičky od materskej spoločnosti.

Spoločnosť v roku 2010 realizovala niekoľko významnejších investícií. Jednalo sa prevažne o nákup vozidiel do vozového parku spoločnosti v celkovom počte 33 vozidiel v celkovej sume 1 151 075 Eur. Nákup nových vozidiel znamenal nárast dlhodobého majetku oproti roku 2009 o 23,24 %. Podarilo sa jej dodržať zlaté bilančné pravidlo a dokázala celý svoj neobežný majetok pokryť dlhodobými zdrojmi počas všetkých troch rokov.

Spoločnosť v sledovanom období nezaznamenala žiadne problémy v oblasti likvidity a svoje záväzky voči dodávateľom uhrádzala včas. Nepriaznivé hodnoty zaznamenal podnik v miere zadlženia. V roku 2008 sa ukazovateľ finančná páka nachádzal za kritickou hranicou. V nasledujúcich rokoch podnik situáciu výrazne zlepšil a hodnota ukazovateľa dosahovala prijateľnú úroveň. Ukazovatele rentability dosahovali oproti odvetvovým stredným hodnotám pozitívne výsledky, ale ich vývoj ovplyvnila kríza a zvýšenie nákladov, ktoré rástli rýchlejšie ako tržby.

Rýchly test a obe indexové metódy potvrdili stabilnú situáciu podnik, podnik dosiahol vo všetkých troch testoch výborné až veľmi dobré výsledky počas celého sledovaného obdobia. Na základe výsledkov Indexu IN05 má podnik tendenciu pozitívneho vývoja v budúcom období.

Na základe vyhodnotenia SWOT analýzy môžeme nášmu podniku odporučiť aby sa v ďalšom období venovala najmä:

- Riadeniu kapitálovej štruktúry – sledovala výšku cudzích zdrojov, aby nedošlo k nadmernému zadĺženiu.
- Nákladom – nákladový controlling tvorí významnú časť vnútro podnikovej činnosti a kontroly. Na základe sledovania a vyhodnotenia nákladov za jednotlivé strediská možno prijať opatrenia na optimalizáciu jednotlivých druhov nákladov.
- Vzťahom s odberateľmi – spoločnosť by mala uzatvárať zmluvy so spoľahlivými partnermi, aby sa sama neocitla v situácii, že nebude schopná uhrádzať vlastné záväzky z dôvodu druhotnej platobnej neschopnosti.
- Portfóliu poskytovaných služieb – jedným z ďalších odporúčaní pre podnik je rozšíriť svoje služby, tak aby diverzifikovala riziko na viacero ponúkaných služieb.
- Rozšíreniu vozového parku – z dôvodu stúpajúceho trendu v outsourcingu prepravných služieb. Tu je ale potrebné zdôrazniť, v akej situácii sa nachádza EÚ a stav niektorých štátov EÚ, ktoré sú na pokraji bankrotu. Podnik si musí zvážiť riziko a zisk s prípadného ďalšieho investovania a nákupu nových vozidiel.

Dôležitým pozitívom je aj skutočnosť, že prevádzkovanie spoločnosti TRANSPORT XY, s.r.o. nepredstavuje pre životné prostredie žiadne nebezpečenstvo. Používané ťahače, nákladné automobily, návesy a ťahače sa podrobujú zákonným STK prehliadkam, ako aj emisným kontrolám. Automobily zodpovedajú obvyklým EU normám.

ZÁVER

Hlavným cieľom našej záverečnej práce bolo zhodnotiť činnosť vybraného podniku, využitím metód finančno – ekonomickej analýzy určiť postavenie podniku v odvetví, zistiť jeho silné stránky a identifikovať nedostatky. Zo zistených výsledkov navrhnuť odporúčania a určiť na aké oblasti by sa mal v budúcnosti zamerať. Pomocou finančnej analýzy sa nám podarilo zhodnotiť situáciu podniku, zistili sme, že podnik nemá vážne problémy, každoročne sa mu darí dosahovať zisk a zvyšovať svoje výkony. Podnik dosahuje prijateľné výsledky likvidity a nemá problémy uhrádzať svoje záväzky načas. Dosahuje nadpriemerné hodnoty ukazovateľov rentability v porovnaní s ostatnými podnikmi v odvetví.

V teoretickej časti sme zhrnuli stanoviská viacerých autorov a poznatky získané počas štúdia. Definovali sme podnik, jeho znaky a úlohy. Vymedzili sme malé a stredné podniky, ich funkcie a ich význam v ekonomike SR. Malé a stredné podniky predstavujú dôležitú časť národného hospodárstva a svojou činnosťou výrazne ovplyvňujú ekonomický rast krajiny, zamestnanosť, sú vysoko inovačné a za ich najväčšiu výhodu považujeme rýchlosť, akou sa dokážu prispôbiť zmenám na trhu.

Identifikovali sme funkciu a metódy finančno – ekonomickej analýzy. Ak chcú podniky prežiť a rásť, musia poznať a správne vedieť zhodnotiť svoje výsledky. Kvantitatívnym vyjadrením výsledkov podniku sú finančné výkazy, ktoré predstavujú hlavné zdroje potrebné pre finančno – ekonomickú analýzu. Podarilo sa nám definovať metódy, ktoré sme využili na konkrétnom podniku v praktickej časti.

V praktickej časti sme charakterizovali podnik a odvetvie, v ktorom pôsobí. Použili sme štatistické údaje odvetvia a vyhodnotili sme stav a trendy v odvetví prepravných služieb. Výpočtami sme získali hodnoty jednotlivých ukazovateľov finančno – ekonomickej analýzy, určili sme ich vývoj počas trojročného sledovaného obdobia. Hodnoty ukazovateľov sme využili aj pri testoch stability a dôveryhodnosti podniku. Vo všetkých testoch a indexových metódach podnik dosiahol výborné hodnotenia.

Určili sme silné stránky podniku a jeho slabosti, definovali sme príležitosti, ktoré by mohol v budúcnosti podnik využiť a tiež identifikovali hrozby, ktoré sú v jeho okolí a ktoré by mohli zapríčiniť neželané výkyvy v momentálne stabilnej situácii.

V záverečnej práci boli stanovené tri hypotézy. Prvá hypotéza bola prijatá. Podnik nemá žiadne závažné problémy s likviditou a dokáže svoj dlhodobý majetok kryť dlhodobými zdrojmi. Druhá hypotéza týkajúca sa ukazovateľov rentability bola

zamietnutá. Rentabilita aktív, tržieb i vlastného imania dosahovala najlepšie hodnoty na začiatku sledovaného obdobia a v nasledujúcich rokoch klesala. Tretiu hypotézu nemožno tiež prijať. Aj keď náš podnik pri niektorých ukazovateľoch dosahoval v roku 2010 vynikajúce hodnoty v porovnaní s ostatnými podnikmi v odvetví, negatívne výsledky sme zaznamenali v oblasti aktivity a zadlženosti.

Situáciu nášho podniku z finančno – ekonomického hľadiska by sme zhodnotili ako dobrú. Podniku sa darí dosahovať každoročne zisk, a však stav jeho finančnej štruktúry výrazne ovplyvnila hospodárska kríza. Výhodou logistického podniku je stále narastajúci trend outsourcovania týchto činností v podniku a táto skutočnosť by mohla pre náš podnik znamenať pozitívne vyhliadky do budúcnosti.

BIBLIOGRAFIA

1. ALEXY, J. – SIVÁK, R. 2005. *Podniková ekonomika*. Bratislava : IRIS, s.234, ISBN 80-89018-82-3
2. FETISOVÁ E. – VLACHYNSKÝ K. - SIROTKA V., 2004, *Financovanie malých a stredných podnikov*, Bratislava: Edícia Ekonómia, s.260, ISBN 8089047874
3. HOLEČKOVÁ, J., 2008 *Finanční analýza firmy. 1. Vyd.* Praha : ASPI – Wolters Kluwer, 208 s., ISBN 978-80-7357-392-8.,
4. CHODÁSOVÁ, A. – BUJNOVÁ, D. 2006. *Podnikanie v malých a stredných podnikoch*. Bratislava : Ekonóm, s.194, ISBN 80-225-2105-1
5. KISLINGEROVÁ, E. – HNILICA, J. 2005. *Finanční analýza krok za krokem*. Praha : C. H. Beck. S. 137, ISBN 80-7179-321-3
6. KNAPKOVÁ, A. – PAVELKOVÁ, D. 2010. *Finanční analýza*. Praha : Grada Publishing. s.205, ISBN 978-80-247-3349-4
7. KOMORNÍK, J. – MAJERČÁKOVÁ, D. – HUSOVSKÁ, M. 2011. *Finančný manažment*. Bratislava : KARTPRINT. s. 254, ISBN 978-80-88870-97-5
8. KOTULIČ, R. – KIRÁLY, P. – RAJČANIOVÁ, M. 2007. *Finančná analýza podniku*. Bratislava : Iura Edition. s. 206, ISBN 978-80-8087-117-0
9. MAJTÁN Š., 2009. *Podnikové hospodárstvo.*, Bratislava: SPRINT, s.320, ISBN 978-80-89393-0-77
10. MAJDÚCHOVÁ H., 2007, *Podnik a podnikanie*. Bratislava: SPRINT, s. 227, ISBN 978-80-89085-88-0
11. MAJKOVÁ, M. 2008. *Možnosti financovania malých a stredných podnikov*. Bratislava : Tribun. s.206, ISBN 978-80-251-1830-6
12. POVRAZNÍK J., 1996, *Manažment malého podnikania, metodická príručka, ÚDVEM pri EU*, s.32
13. SEDLÁČEK, J. 2003. *Cash flow*. Brno : Computer Press. s. 192, ISBN 80-7726-875-9

14. SEDLÁČEK, J. 2007. *Finanční analýza podniku*. Brno : Computer Press. s.160, ISBN 978-80-251-1830-6
15. SEDLÁK, M. a kol. 1995. *Podniková ekonomika*. Bratislava : Elita. s.256, ISBN 80-85323-73-7
16. SYNEK, M. a kol., 2007. *Manažérska ekonomika*. s.464 , Praha: Grada Publishing, s. 464, ISBN 978-80-2471992-4
17. ŠÚBERTOVÁ E. a kol., 2009. *Podnikanie v malých a stredných podnikoch pre manažérov*, Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, s.156, ISBN 978-80-225-2869-6
18. VEBER, J. a kol, 2009. *Management. Základy moderní manažérske přístupy výkonnost a prosperita*. Praha : Management Press, s.734, ISBN 978-80-7261-200-0
19. WOHE G. – KISLINGEROVÁ E., 2007, *Úvod do podnikového hospodářství - 2 vydán.*, Praha: C.H.Beck, s. 928, ISBN 978-80-7179-897-2
20. ZALAI, K. – a kol. 2010. *Finančno - ekonomická analýza podniku*. Bratislava : SPRINT. s.448, ISBN 978-80-89393-15-2
21. Zákon 431/2002 Z.Z. o účtovníctve
22. Zákon 513/1991 Z.Z. Obchodný zákonník

Elektronické zdroje

1. Eximbanka.sk, *Bankové produkty určené MSP*. [online] dostupné na internete < http://www.eximbanka.sk/sk/nase-produkty/bankove-produkty-urcene-malym-a-strednym-podnikom.html?page_id=354 >
2. Mhsr.sk, *Programy na podporu rozvoja MSP*. [online] dostupné na internete < <http://www.mhsr.sk/programy-na-podporu-rozvoja-maleho-a-stredneho-podnikania-4650/126335s> >

3. Nadsme.sk, *Stav MSP v roku 2010*. [online] dostupné na internete < http://www.nadsme.sk/files/Stav_MSP_2010-fin.pdf >
4. Nadsme.sk, *Podpora MSP*. [online] dostupné na internete <http://www.nadsme.sk/files/Sprievodca_2011.pdf >
5. Nadsme.sk, *Pomoc MSP na trhu EU*. [online] dostupné na internete < http://www.nadsme.sk/files/07K021D-pomoc_MSP_na_trhu_EU.pdf >
6. Nadsme.sk, *Politika štátnej podpory MSP*. [online] dostupné na internete < <http://www.nadsme.sk/sk/content/politika-statnej-podpory-msp>>
7. statistics.sk, *Údaje o odvetví dopravy*. [online] dostupné na internete < <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=193>>
8. Hnonline.sk, Doc. Dr. Ing. Heda Hansenová, 2007. *Trendy v logistike*. <<http://dal.hnonline.sk/c1-24930100-trendy-v-globalnom-obchode-a-logistike>>

PRÍLOHY

Príloha č.1 Vzorcovník

$$\text{Doba inkasa pohľadávok} = \frac{\text{pohľadávky}}{\text{tržby}/365}$$

$$\text{Doba splácania záväzkov} = \frac{\text{záväzky}}{\text{náklady}/365}$$

$$\text{Doba obratu stálych aktív} = \frac{\text{aktíva} * 365}{\text{tržby}}$$

$$\text{Obrat stálych aktív} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktíva} * 365}$$

$$\text{Finančná páka} = \frac{\text{aktíva}}{\text{vlastné zdroje}}$$

$$\text{Platobná neschopnosť} = \frac{\text{krátkodobé záväzky}}{\text{krátkodobé pohľadávky}}$$

$$\text{Krytie DM} = \frac{\text{dlhodobé zdroje}}{\text{dlhodobý majetok}}$$

$$\text{Tokové zadženie} = \frac{\text{záväzky} - \text{likvidné prostriedky}}{\text{cash flow}}$$

$$\text{ROS} = \frac{\text{EAT}}{\text{tržby}}$$

$$\text{ROA} = \frac{\text{EAT}}{\text{aktíva}}$$

$$\text{ROE} = \frac{\text{EAT}}{\text{vlastný kapitál}}$$

$$\text{ROI} = \frac{\text{EAT} + \text{úroky}}{\text{celkový kapitál}}$$

Príloha č.2 Skladová logistika nášho podniku

